

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MESLEKİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
EL SANATLARI EĞİTİMİ
DEKORATİF ÜRÜNLER ANABİLİM DALI

BEYPAZARI GÜMÜŞ KOLYELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan:

Necibe Şahin YUKARIKOZAN

058127104

Danışman:

Prof. Dr. Mediha GÜLER

ANKARA-2009

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Necibe Şahin Yukarıkozan'a ait, "Beypazarı Gümüş Kolyeleri" başlıklı tez,20.05.2009 tarihinde jürimiz tarafından El Sanatları Bölümü Dekoratif Ürünler Eğitimi Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Üye: Prof. Dr. Mediha GÜLER(Tez Danışmanı).....

Üye:

Üye:.....

Üye:.....

Üye:.....

ÖNSÖZ

Beypazarı; giyimi kuşamı, gelenek ve görenekleri, evleri, yemekleri, tarihi ve el sanatları ile incelenmeye ve araştırılmaya değer öğeler taşıyan bir ilçemizdir.

Ankara, İstanbul, Eskişehir üçgeni arasında yer alan Beypazarı, turistlerin önemli uğrak yerlerinden biri olmasının yanı sıra bünyesinde barındırdığı sayısız özelliği ve güzelliği ile ziyaret edilmeye değer sürprizler sunuyor. Zengin tarihi boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan ilçede eski ve yeniye bir arada yaşarken, unutulmaya yüz tutmuş gelenekleri, göz okşayan sıcak ve estetik mimarisi, ilçenin dikkat çeken temizliği, yöresel lezzetleri konuklara alaka gösteren misafirperver olduğu kadar yardımsever oluşları fark ediliyor. İlçe, turizmde moda olmaya aday gezi yerlerinin başında yer alıyor.

Geleneksel el sanatlarımız içinde önemli bir yere sahip olan ve Beypazarı'nda özellikle kemer, kolye, bilezik, küpe gibi takıların yapımında uygulanan telkarinin belgelenmesi ve ilçedeki sorunlarının belirlenmesi amacıyla bu araştırma planlanmıştır.

İnce gümüş tellerin, ince çubuklar üzerinde kıvrılıp bükülmesine; mini mini güller ve lalelere dönüşmesine ne de yakışır bu ad. Telkâri ince ruhlardan dökülen ince motiflerin öyküsüdür aslında. İncecik gümüş teller sarılır, kıvrılır, örülür; dantel gibi kolyeler, yüzükler, küpeler, gerdanlıklar çıkar ortaya... Yapılan işe çok yakışır 'telkâri' adı; söylenişi, kulağa gelişi kadar hoştur o tel gümüşlerin ince demir çubukları sarmalayıp sonunda ya bir çiçek motifi ya da geometrik bir şekle dönüşmesi...

Bu konuya dikkatimi çeken, araştırmamı isteyen ve tezimi yaparken görüşleri ile bana ı ışık tutan tez danışmanım Prof. Dr. Mediha Güler'e teşekkürü bir borç bilirim.

Necibe Şahin YUKARIKOZAN

ÖZET

BEYPAZARI GÜMÜŞ KOLYELERİ

Şahin YUKARIKOZAN, Necibe

Yüksek Lisans, El Sanatları Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mediha GÜLER

Mayıs–2009

Araştırmanın amacı Ankara'nın Beypazarı yöresinde halen devam ettirilen geleneksel Türk el sanatı ve gümüş işleme yöntemlerinden biri olan telkari tekniği ile yapılmış gümüş kolyelerin incelenmesidir.

Araştırmanın evreni, Beypazarı yöresinde yıllardır varlıklarını sürdüren kuyumcular, gümüşçüler ve atölyeler oluşturmaktadır. Atölyelerde çalışan kişiler ile görüşülmüş ve fotoğrafları çekilen örnekler sonucunda 100(yüz) adet örneği bulunan bir gözlem formu oluşturulmuştur.

Araştırma kapsamında Beypazarı'nın tarihine, geleneksel Türk takılarına, kuyumculuk araç-gereçlerine, takı çeşitlerine, Beypazarı el sanatlarına, telkari yapım tekniği, aşamaları ve çeşitlerine değinilmiştir.

Araştırmanın örneklemini oluşturan Beypazarı gümüş kolyeleri ile ilgili fotoğraflar bulunmaktadır. Ayrıca gözlem formunda fotoğraflara ait bilgiler yer almaktadır.

Araştırma sonucunda; Beypazarı yöresinde bulunan bu atölyelerde çalışanların çiraklıktan yetiştikleri ve mesleklerini severek icra ettikleri görülmüştür. Atölyelerde temel

araç ve gereçlerin yeterli sayılarda bulunduğu ve imkânların üretim için yeterli olduğu görölmüştür. Tasarım konusunda da kendilerini hayli ilerleten atölyelerin isteklerinin yurtdışına da açılabilmek olduğu gözlenmiştir.

Beypazarı'nda ve piyasada yapılan ürünlere bakılarak Beypazarı'nda kuyumculuğun çok ilerlemiş olduğu ve bu ilerlemenin telkari sanatının yapımından, meşakkatli bir iş olmasından da kaynaklandığı da görölmüştür. Kısacası telkari sanatı özveri ve sabır gerektiren bir iştir.

ABSTRACT

SILVER NECKLACES OF BEYPAZARI

Şahin YUKARIKOZAN, Necibe

Master Program, Hand Craft Major Field of Study

Thesis Advisor: Prof. Dr. Mediha GÜLER

May-2009

The purpose of the research is to observe silver necklaces made by filigree technique which is one of the methods of silver processing and a sort of traditional Turkish handicraft that is still alive in Beypazarı/ Ankara.

The scope of the research consists of jewelers, silversmiths and ateliers that have been existing in Beypazarı for many years. The labourers who have worked in the ateliers have been interviewed and an observation document has been formed with 100 model photos.

In the research it has been mentioned about the history of Beypazarı; traditional Turkish jewelries; equipments and kinds of jeweler; handicrafts of Beypazarı; manufacturing technique, stages and styles of the filigree.

The sample of photos about silver necklaces of Beypazarı is included. Furthermore in the observation document information about photos is also presented.

In the result of the research it has seemed that labourers in the ateliers have started to work from apprenticeship years and become professionals by doing their jobs fondly. The number of basic equipments in the ateliers and conditions for production are sufficient and satisfactory. It has also been observed that the jewelers who have also developed themselves in designing are desirous to expand through abroad.

The jewellery in Beypazarı has been mostly developed if we consider productions in the whole market and the reason of this is the troublesome producing process of the filigree art. Briefly, the art of filigree requires lots of sacrifice and patience.

İÇİNDEKİLER

Jüri Üyelerinin İmza Sayfası.....	ii
ÖNSÖZ... ..	iii
ÖZET.....	vi
ABSTRACT	vi
FOTOĞRAF LİSTESİ.....	xi
TABLO LİSTESİ.....	xix
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
Problem.....	1
Araştırmanın Amacı.....	3
Araştırmanın Önemi.....	3
Sınırlılıklar.....	4
Varsayımlar.....	4
Tanımlar.....	4
BÖLÜM II.....	5
A. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	5
1. Ankara'nın Tarihi.....	5
1.1. Beypazarı'nın tarihi.....	6
1.2. Beypazarı'nın Tanıtımı.....	8
1.2.1. Hıdırlık Tepesi.....	8
1.2.2. Tarihi Camileri.....	8
1.2.3. Beypazarı Müzesi.....	9
1.2.4. Beypazarı Evleri.....	9
1.2.5. Havuç Deposu.....	10
1.3 Beypazarı El Sanatları.....	11
1.3.1. Gümüş İşlemeciliği(Telkari).....	11
1.3.2. Dövme Bakırcılık.....	13
1.3.3. El İşlemeli Çevreler ve Sırma İşlemeleri.....	14
1.3.4. Dokumacılık.....	15

1.3.5. İpekli El Dokumacılığı.....	15
1.3.6. Semercilik.....	16
1.3.7. Saraçlık.....	17
1.3.8. Demircilik.....	18
2. Kuyumculuk tarihi.....	19
2.1. Kuyumculukta kullanılan madenler.....	20
2.1.1. Altın.....	20
2.1.2. Gümüş.....	20
2.1.3. Bakır.....	21
2.1.4. Kalay.....	21
2.1.5. Demir.....	21
2.2. Kuyumculukta kullanılan alet ve gereçler.....	21
2.2.1. Kesme-delme işlerinde kullanılan aletler.....	21
2.2.2. Tesviye işleminde kullanılan aletler.....	24
2.2.3. Şekillendirmede kullanılan aletler.....	25
2.2.4. Kaynak yaparken kullanılan aletler.....	27
2.2.5. Aşındırmada kullanılan aletler.....	29
2.2.6. Parlatma işlerinde kullanılan aletler.....	30
2.2.7. Polisaj motorunda kullanılan aletler.....	30
2.2.8. Ölçmede kullanılan aletler.....	31
2.2.9. Mekanik işlemlerde kullanılan aletler.....	32
3. Geleneksel Türk Takıları.....	33
3.1 Takı çeşitleri.....	35
3.1.1. Baş takıları.....	35
3.1.2. Boyun ve göğüs takıları.....	38
3.1.3. El-kol takıları.....	41
3.1.4. Ayak takıları.....	43
3.1.5. Beden takısı.....	44
4. Beypazarı'nda dirilen zarafet;''Telkari''.....	45
4.1. Telkari Çeşitleri.....	45
4.1.1. Hasır Telkari.....	45

4.1.2. Kakma Telkari.....	46
4.1.3. Kafes Telkari.....	47
4.2. Telkari Yapım Aşamaları ve Bir Kolye Ucunun Analizi.....	48
4.2.1. Tel Çekme.....	48
4.2.2. Model Hazırlama.....	51
4.2.3. Tavlama.....	52
4.2.4. Kesim.....	52
4.2.5. Şekil Verme.....	53
4.2.6. Ayrıntıların Yapımı.....	55
4.2.7. Birleştirme ve Kaynak.....	57
4.2.8. Ağartma.....	58
4.2.9. Son İşlemler.....	60
B. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	61
BÖLÜM III.....	63
A. YÖNTEM.....	63
1. Araştırma Modeli.....	63
2. Evren ve Örneklem.....	63
3. Veri Toplama Tekniği.....	63
4. Verilerin Analizi.....	63
BÖLÜM IV.....	64
A. BULGULAR VE YORUM.....	64
1. Kolyelerde Kullanılan Malzemelere İlişkin Bulgular.....	66
2. Kolyelerde Kullanılan Motiflere İlişkin Bulgular.....	67
3. Kolyelerde Kullanılan Bezeme Türüne İlişkin Bulgular.....	67
B. GÖZLEM FORMU.....	69
BÖLÜM V.....	169
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	169
A.Sonuç.....	169
B.Öneriler	170
KAYNAKÇA.....	171

FOTOGRAF LİSTESİ

1. Beypazarı'ndan bir görünüm.....	8
2. Beypazarı evleri	10
3. Telkari örneği	13
4. Bakırcılık.....	14
5.Sırma işleme örtüler.....	14
6. Dokuma yelek ve şalvar.....	15
7. İpekli el dokumaları.....	16
8. Semercilik.....	17
9. Saraçlık.....	18
10. Demircilik.....	19
11. Kuyumcu tezgahı.....	21
12. Testere kolu ve testere kılı, Ayarlı testere kolu.....	22
13. Antep makası.....	22
14. Antep makası.....	22
15. Kuyumcu makası.....	23
16. Yan keski.....	23
17. Yan keski	23
18. Heştek-zimba takımı ve hadde.....	23
19. Freze motoru.....	24
20. Freze ucu.....	24
21. Freze ucu.....	24
22. Freze ucu.....	24
23. Freze ucu.....	24
24. Dikdörtgen, balıksırtı ve üçgen ege.....	25
25. Raspa.....	25
26. Kargaburun dişsiz pense.....	25
27. Düz dişsiz pense.....	25
28. Çeşitli penseler.....	25
29. Ölçülü, ahşap malafalar.....	26
30. Demir malafa.....	26
31. Tahta tokmak ve demir malafa.....	26
32. Tezgah mengenesi.....	27

33. Şalome	27
34. Ateş tuğlası.....	28
35. Çeşitli çiftler.....	28
36. Yaylı kaynak çifti.....	28
37. Mavi çift.....	28
38. Kaynak çiftleri.....	28
39. Sulu kaynak.....	29
40. Toz boraks.....	29
41. Kaynak-boraks karışımı.....	29
42. Kağıt zımpara.....	29
43. Kırmızı cila.....	30
44. Mavi cila.....	30
45. Plastik fırça.....	30
46. Tel fırça.....	30
47. Keçe fırça.....	30
48. Bez fırça.....	30
49. Terazî.....	31
50. Mikrometre.....	31
51. Kumpas.....	31
52. Digital kumpas.....	31
53. Halka ölçü.....	32
54. Silindir.....	32
55. Hadde makinesi.....	33
56. Tepelik.....	35
57. Alınlık.....	36
58. Fes süsü	37
59. Telkari küpe.....	37
60. Hızma.....	38
61. Kolye örneği.....	38
62. Pandantif.....	39
63. Gerdanlık.....	39
64. Broş.....	40
65. Kravat iğnesi.....	40
66. Hamaylı.....	41

67. Döşlük.....	41
68. Köstek.....	41
69. Yüzük örneği.....	42
70. Pazubent.....	42
71. Kol düğmesi.....	42
72. Bilezik.....	43
73. Halhal.....	44
74. Kemer.....	44
75. Hasır örgü telkari örneği.....	46
76. Hasır örgü telkari örneği.....	46
77. Madene pirinç tel ve sedef kakılarak yapılmış bir örnek.....	46
78. Masif ceviz ağacı üzerine tel ve sedef kakma yöntemi ile yapılmış bir örnek.....	47
79. Kafes telkari yapımı.....	47
80. Kafes telkari örneği.....	48
81. Doğada bulunan saf su gümüşü(granül gümüş).....	48
82. Doğada bulunan saf su gümüşü(granül gümüş).....	48
83. Doğada bulunan saf su gümüşü(granül gümüş).....	48
84. Saf gümüşün potada eritilmesi.....	49
85. Eriyen gümüş kabının maşa ile alınması.....	49
86. Eriyen gümüşün oluklu şideye dökülmesi.....	49
87. Şideden alınan çubuk halindeki gümüş.....	49
88. Çubuk haline gelen gümüşün silindirden geçirilerek inceltilmesi.....	50
89. Çubuk haline gelen gümüşün silindirden geçirilerek inceltilmesi.....	50
90. Telin istenilen inceliğe ulaşabilmesi için silindirden sonra hadde makinesinden geçirilmesi.....	50
91. Farklı ölçülerdeki el haddelerinden geçirilmesi.....	50
92. İstenilen inceliğe gelen tellerinin çatı teli olarak kullanılabilmesi için düz silindirden geçirilerek yassı hale getirilmesi.....	51
93. Dolgu teli olarak kullanılacak telin bükülmesi işlemi.....	51
94. Dolgu telinin tırtır makinesinden geçirilmesi.....	51
95. Silindirden geçmiş gümüş telin tavlanması.....	52
96. Yassı hale getirilen çatı telinin istenilen ölçüde kesilmesi.....	53
97. Kesilen tellerin bükülmesi.....	53
98. Bükülen tellere şekil verilmesi.....	54

99. Şekil verilen tellerin uç kısımlarının kaynak ile birleştirilmesi.....	54
100. Belirlenen modelin hazırlanması için çatı tellerinin kaynak ile bir araya getirilmesi.....	54
101. Çatı telinin içini doldurmak için dolgu teline form verilmesi.....	55
102. Form verilen dolgu tellerinin çatının içine yerleştirilmesi.....	55
103. Form verilen dolgu tellerinin çatının içine yerleştirilmesi.....	55
104. Ana hatları tamamlanan kolyenin ayrıntılarına geçilmesi, tepe kısma bir çiçek içinde yarım top, ortaya bir güverse ve uç kısımlara halkalar eklenmiştir.....	56
105. Uç kısımdaki halkalara pul takılması.....	56
106. Kolyenin kordon geçecek kısmının yapılması.....	57
107. Takılan pulların ve kordon geçecek kısmının halkalarının kaynatılması.....	57
108. Dolgu telleri ile doldurulan çatının üzerine toz kaynak ve boraks karışımı dökülmesi.....	58
109. Toz kaynak-boraks karışımı dökülen modelin ateş tuğlası üzerinde şalome ile kaynatılması.....	58
110. Bakır kap içine konan ürünün üzerine asitli su ilave edilmesi.....	59
111. Asitli su içindeki ürünün kaynatılması.....	59
112. Asitli suda kaynatılan ürünün yıkandıktan sonra kurutulması.....	60
113. Ürünün deterjanlı su ile fırçalanması.....	60
114. Ürünün bitmiş hali.....	61
115. Ürünün oksitlenmiş hali.....	61
116. Örgü motifinin 4'lü kolyesi.....	69
117. Örgü motifinin 3'lü üçgen modeli.....	70
118. Örgü motifinin 3'lü V kolyesi.....	71
119. Damla dolgulu çark modeli.....	72
120. Damla dolgulu sinek modeli ve gül.....	73
121. Mekik dolgulu başak modeli ve altıgöz elvan üzeri yıldız.....	74
122. Mekik dolgulu olimpiyat modeli.....	75
123. Sarma dolgulu 4 gözlü yonca ve aralarda mekik.....	76

124. Örgü motifinin 3'lü tasma kolyesi.....	77
125. Pıt pıt motifi ile oluşmuş tosbağa kolye.....	78
126. S'li mekik dolgulu yaprak ve yarım gül modeli.....	79
127. Damla dolgulu kolye.....	80
128. Mekik dolgulu büyük S modeli.....	81
129. Tırtır dolgulu bülbül yuvası modeli.....	82
130. Mekik dolgulu saç örgüsü modeli.....	83
131. Damla dolgulu paraşüt takımı modeli.....	84
132. Mekik dolgulu lale modeli.....	85
133. Mekik dolgulu kolye.....	86
134. Örgü motifinin 2'li V kolyesi.....	87
135. Örgü motifinin 1'li V kolyesi.....	88
136. Sarma dolgulu, taşlı 4 gözlü yonca ve aralarda mekik.....	89
137. Damla ve mekik dolgulu dikdörtgen kolye.....	90
138. Örgü motifinin 3'lü kolyesi.....	91
139. Mekik dolgulu pullu ay modeli.....	92
140. Çift mekikli kolye ve aralarda 7 gözlü gül.....	93
141. Sarma dolgulu, taşlı 4 gözlü yonca ve aralarda mekik.....	94
142. Damla dolgulu V kolye.....	95
143. Mekik dolgulu ay gerdanlık modeli.....	96
144. Sarma dolgulu 5 gözlü gül modeli.....	97
145. Tek tip dolgulu yıldız modeli.....	98
146. Damla dolgulu,tırtırlı kare kolye.....	99
147. Sarma dolgulu çiçek modeli.....	100
148. Tırtır dolgulu altıgen kolye ucu.....	101

149. Mekik dolgulu çiçek kolye ucu.....	102
150. 2’li Pıt pıt motifli kırkayak modeli.....	103
151. Tekli pıt pıt motifli kırkayak modeli.....	104
152. Tılsım modeli kolye ucu.....	105
153. Tek tip dolgulu tılsım kolye ucu.....	106
154. Armut tılsım kolye ucu.....	107
155. Damla dolgulu ay modeli.....	108
156. Kelebek gerdanlık modeli.....	109
157. Örgü motifli süzme gerdanlık modeli.....	110
158. 6 gözlü yonca modeli.....	111
159. 6’lı elvan üzerine yıldız modeli.....	112
160. Ay yıldız modeli kolye ucu.....	113
161. Damla dolgulu gül modeli.....	114
162. Mekik dolgulu 5’li yonca modeli.....	115
163. Damla ve mekik dolgulu yuvarlak kolye ucu.....	116
164. 5 gözlü gül modeli.....	117
165. Damla dolgulu çiçek modeli kolye ucu.....	118
166. Kalpli 6 göz kolye ucu.....	119
167. Mekik dolgulu dikdörtgen kolye ucu.....	120
168. 4’lü mekik üstü, damla dolgulu çiçek kolye ucu.....	121
169. Mekik dolgulu deniz yıldızı kolye ucu.....	122
170. Mekik dolgulu 7 kollu yıldız kolye ucu.....	123
171. Sarma dolgulu 3’lü yuvarlak kolye ucu.....	124
172. Tırtır dolgulu 5 gözlü yonca modeli.....	125
173. Mekik dolgulu yıldız kolye ucu.....	126

174. 6 yapraklı sarma dolgulu yonca modeli.....	127
175. Mekik ve damla dolgulu 5’li çiçek kolye.....	128
176. Sarma dolgulu gül kolye ucu.....	129
177. Damla dolgulu çiçek kolye ucu.....	130
178. Damla ve tek dolgulu tekli kolye ucu.....	131
179. Damla ve tek dolgulu ikili kolye ucu.....	132
180. Mekik ve tek dolgulu 6’lı yıldız kolye ucu.....	133
181. Mekik ve tek dolgulu 5’li yıldız kolye ucu.....	134
182. Mekik ve tek dolgulu 5 kollu yıldız kolye ucu.....	135
183. Tırtır dolgulu 5 yapraklı gül modeli.....	136
184. Çapa modeli kolye ucu.....	137
185. 3’lü ay kolye ucu.....	138
186. Kelebek modeli kolye ucu.....	139
187. 2’li yaprak modeli kolye ucu.....	140
188. Tek tip dolgulu çark modeli kolye ucu.....	141
189. Tek dolgulu fil modeli.....	142
190. Mekik dolgulu çift katlı çiçek modeli.....	143
191. Karışık dolgulu kelebek modeli.....	144
192. Tırtır dolgulu çanta modeli.....	145
193. Sarma dolgulu katlı çiçek modeli.....	146
194. Tek dolgulu yaprak modeli.....	147
195. Kurdele modeli.....	148
196. Kalp kolye ucu.....	149
197. Çark kolye ucu.....	150
198. Mekik ve tek dolgulu 5 yapraklı çiçek kolye ucu.....	151
199. Sarma dolgulu çember modeli.....	152
200. Stilize çiçek kolye.....	153
201. Tek tip dolgulu 5 yapraklı kolye ucu.....	154

202. Tek tip dolgulu kalp kolye ucu.....	155
203. Tek tip dolgulu 6 kollu yıldız modeli.....	156
204. Sarma dolgulu 5 yapraklı yonca modeli.....	157
205. Mekik ve tek dolgulu yıldız kolye ucu.....	158
206. Tek dolgulu terlik kolye ucu.....	159
207. Tek dolgulu Allah yazılı kolye ucu.....	160
208. Tek dolgulu Allah yazılı kare kolye ucu.....	161
209. Tek dolgu çiçek kolye ucu.....	162
210. Sarma dolgulu 5’li gül kolye ucu.....	163
211. Mekik ve tek dolgulu terlik modeli.....	164
212. Tavus kuşu kolye ucu.....	165
213. Sarma ve tek dolgulu modern çiçek kolye ucu.....	166
214. Mekik dolgulu lale kolye ucu.....	167
215. Fener modeli kolye ucu.....	168

TABLO LİSTESİ

- 1. Gümüş Telkari Kolyelerde Kullanılan Malzeme, Motif ve Bezeme Türü.....64**
- 2. Gümüş Telkari Kolyelerde Kullanılan Malzemeler.....66**
- 3. Gümüş Telkari Kolyelerde Kullanılan Motifler.....67**
- 4. Gümüş Telkari Kolyelerde Kullanılan Bezeme Türü.....67**

BÖLÜM I

GİRİŞ

Problem

Madenler insanoğlu tarafından çok eski yıllardan beri kullanılan materyallerdir. Gerek günlük kullanım eşyası, gerek aksesuar, gerekse takı olarak madenler insanoğlunun her zaman dikkatini çekmiş ve yaşamına girmiştir. Dayanıklı olması, şekil verilebilir olması, verilen şekli iyi muhafaza etmesi, yenilenebilir ve onarılabılır olması; insanoğlunun kullandığı lif, ağaç, toprak ve taş gibi diğer materyallere oranla madenlere büyük bir üstünlük kazandırmıştır.

Türk maden sanatı içinde kuyumculuğun ayrı bir yeri vardır. Altın, gümüş ve kıymetli taşları bir arada işleyerek eserler üretme sanatı olan kuyumculukta ise bu iki madenin yeri daha da özeldir.

Altın ve gümüş, çağlar boyunca süslenme, takıp takıştırma ve para ihtiyacını çok yakından hisseden insanoğlunu parlaklığı, göz alıcılığı ve değeri açısından çok ilgilendirmiştir. Günümüzde bazı madenler yerlerini eskiye oranla başka madenlere veya malzemelere bırakmışlarsa da kullanım alanı ve değer birimi olarak bu iki soy maden yerlerini başka madenlere bırakmadan ve kullanım alanlarından herhangi bir şey kaybetmeden yine gözde madenler olma özelliklerini korumaktadırlar.

Bu madenlerden yapılan eşyaların müzelerde sergilenen veya elde bulunan örneklerinin incelenmesinden kuyumculuk sanatının geçmiş yıllarda toplumların yaşamında çok önemli yeri olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun günümüzde de değişmediği ve kuyumculuk sanatının yaygınlaşarak ve modern teknikleri de kullanarak sürdürdüğü söylenebilir. Kaldı ki bazı yörelerimizde geleneksel kuyumculuğu sürdüren küçük atölyelere de rastlanmaktadır.

Telkari maden işlerinde kullanılan süsleme tekniklerinden birisidir. Aynı zamanda bu teknikle yapılan işler ve üretilen ürünlerde telkari adı ile anılmaktadır. Telkari, gümüş ve altın tellerin istenen şekle göre kesilip kıvrılarak birbirine lehimlenmesiyle oluşturulan motiflerle süslü madeni işler olarak tanımlanabilir (Ayter, 1996).

Arkeolojik kazılardan elde edilen eserlere göre telkari tekniğinin M.Ö. 3000 yılından beri Mezopotamya'da M.Ö. 2500 den bu yana da Anadolu'da kullanıldığı anlaşılmaktadır. Telkarinin asıl merkezinin 12. yy da Musul olduğu, bu sanatın Musul'dan Suriye'ye, oradan da Anadolu'ya geçtiği ileri sürülmektedir. 15. yy dan bu yana ise Türkler arasında da yapıldığı ve özellikle Güneydoğu Anadolu'da çok gelişmiş olduğu bilinmektedir. İç Anadolu'da ise Beypazarı ilçesinde telkari yapımı günümüzde de devam etmektedir.

Beypazarı Ankara iline bağlı, onun batısında yer alan ve il merkezine 100 km uzaklıkta bir ilçedir. Giyim-kuşamı, yemekleri, evleri ve el sanatları açısından incelenmeye ve araştırılmaya değer özellikler gösteren bir ilçemizdir. Beypazarı yöresi el sanatları içinde bulunan telkari yapımı, her geçen gün daha çok gelişmektedir. Önceleri 5-6 işyerinde yaklaşık 6-7 usta ve 50-60 çırak çalışırken, şimdilerde 30'a yakın işyerinde 200'e yakın usta ve kalfa çalışmakta ve para kazanarak geçimlerini sağlamaktadırlar. Hatta son 10 yılda yurt dışına da adlarını duyurmuşlardır.

Geleneksel el sanatlarımızın ülkemizin tarihi, maddi kültürü ve dolayısıyla halkbilimi açısından ayrı bir önemi olduğu kuşkusuzdur. Eğer bu önem fonksiyonel olma, gelir getirme gibi bazı özelliklerle de desteklenirse durum daha da değişir. Zanaat gerek uğraşan kişi gerekse ülke açısından bir başka hüviyet kazanır. Bu bakımdan telkari Beypazarı'nın sosyal, kültürel ve ekonomik hayatı için çok önemlidir.

Bir ata sanatı olarak bilinen telkarinin yapım tekniğini, üretilen ürünleri saptamak, Beypazarı örneği ile konuya biraz daha ışık tutmak açısından da yararlı bulunmuş ve bu çalışma yapılmıştır (Torun, 2004).

Bir milletin varlığını koruyabilmesinin temel öğelerinden biri kültürüdür. Oldukça zengin ve çok renkli bir geleneksel kültürün sahibi olan Türk milleti de bu konuda oldukça şanslıdır. Değişen çağa ve hızla gelişen teknolojiye rağmen çoğu somut kültür ürünü de Anadolu'nun pek çok yerinde hala yaşamaktadır. Türk kültürünün yaşayan ya da yaşatılmaya çalışılan bu ürünlerinden biri de Geleneksel takılarıdır.

Takı kültürü insanoğlunun avladığı hayvanların diş ve boynuzlarını ipe dizerek kolye yapmaları ile başlamıştır. Günümüzde çok farklı maden, teknik ve hammaddelerle takılar yapılmaktadır. Her konuda olduğu gibi teknoloji bu konuda da kendisini göstermiştir.

Değerli maden ve taşları kullanarak takı ve süs eşyaları yapma sanatına kuyumculuk denir. Telkari ise kuyumculukta bir maden süsleme tekniğidir. Ankara ili Beypazarı ilçesi ise telkari konusunda ustalığını gösteren sayılı yörelerimizdendir.

Beypazarı ilçesinde telkari tekniği ile leğen, şamdan, tabak, yazı takımları, tepsi, şekerlik, vazo, ağızlık, nargile ucu, kül tablası, dekoratif çiçek, fincan ve bardak zarfları, abajur, sigaralık gibi ev eşyası ile küpe, tepelik, hızma, kolye, broş, düğme, bilezik, yüzük, kemer, halhal gibi takılar üretilmiş; bu teknik ile çalışılırken körük, pota, şide, maşa, silindir, kerpeten, hadde, mengene, mikrometre, el matkabı, pens, makas, amyant parça, şalome, heşteek, keski, çekiç, ege, demir levha, teneke kalıp, zımba gibi araçlar kullanılmıştır.

Kısacası Beypazarı; giyimi kuşamı, gelenek ve görenekleri, evleri, yemekleri, tarihi ve el sanatları ile incelenmeye ve araştırılmaya değer öğeler taşıyan bir ilçemizdir (Türe, 2005).

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı Ankara'nın Beypazarı yöresinde halen devam ettirilen geleneksel Türk el sanatı ve gümüş işleme yöntemlerinden biri olan telkari tekniği ile yapılmış gümüş kolyelerin incelenmesidir.

Bu amaç çerçevesinde araştırma kapsamında şu sorulara cevap aranmıştır.

1. Bu araştırmanın amacı, “Telkari tekniğinde kullanılan malzemeler nelerdir?” sorusuna cevap aramaktır.
2. Bu araştırmanın amacı, “Telkari tekniğinde kullanılan motifler nelerdir?” sorusuna cevap aramaktır.
3. Bu araştırmanın amacı, “Telkari tekniğinde kullanılan bezeme türleri nelerdir?” sorusuna cevap aramaktır.

Araştırmanın Önemi

Madenler insanoğlu tarafından çok eski yıllardan beri kullanılan materyallerdir. Gerek günlük kullanım eşyası, gerek aksesuar, gerekse takı olarak madenler insanoğlunun her zaman dikkatini çekmiş ve yaşamına girmiştir.

Telkari maden işlerinde kullanılan süsleme tekniklerinden birisidir. Aynı zamanda bu teknikle yapılan işler ve üretilen ürünlerde telkari adı ile anılmaktadır. Telkari, gümüş ve altın tellerin istenen şekle göre kesilip kıvrılarak birbirine lehimlenmesiyle oluşturulan motiflerle süslü madeni işlerdir.

Geleneksel el sanatlarımız içinde önemli bir yere sahip olan ve Beypazarı'nda özellikle kemer, kolye, bilezik, küpe gibi takıların yapımında uygulanan telkarinin belgelenmesi ve ilçedeki sorunlarının belirlenmesi amacıyla bu araştırmanın yapılması önem arz etmektedir.

Sınırlılıklar

1. Araştırma Ankara ili Beypazarı ilçesinden seçilen atölyeler ile sınırlıdır.
2. Araştırmadan elde edilen veriler ile sınırlıdır.
3. Araştırmada elde edilen bilgiler kullanılan veri toplama aracı ile sınırlıdır.

Varsayımlar

1. Araştırma için belirlenen yöntem ve teknikler ile hazırlanan gözlem formu araştırmanın amacında belirlenen özellikleri ölçecek yeterliliktedir.
2. Çalışmanın yöntem ve tekniklerini belirlemede başvurulmuş uzman görüşleri yeterlidir ve objektiftir.

Tanımlar

Kuyumculuk: Kuyumculuk değerli metal ve taşları kullanarak takı ve süs eşyası yapma sanatıdır (Aras,1996).

Telkari: Telkari maden işlerinde kullanılan süsleme tekniklerinden birisidir. Aynı zamanda bu teknikle yapılan işler ve üretilen ürünlerde telkari adı ile anılmaktadır. Telkari, gümüş ve altın tellerin istenen şekle göre kesilip kıvrılarak birbirine lehimlenmesiyle oluşturulan motiflerle süslü madeni işler olarak tanımlanabilir.

Beypazarı: Beypazarı Ankara iline bağlı, onun batısında yer alan ve il merkezine 100 km. uzaklıkta bir ilçedir. Giyim-kuşamı, yemekleri, evleri ve el sanatları açısından incelenmeye ve araştırılmaya değer özellikler gösteren bir ilçemizdir. Beypazarı yöresi el sanatları içinde bulunan telkari yapımı, her geçen gün daha çok gelişmektedir (Arlı,1990).

BÖLÜM II

A. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde Ankara ili ve Beypazarı ilçesinin tarihi ele alınmış, Beypazarı'nın tanıtımı ve el sanatlarına değinilmiştir. Kuyumculuğun tarihinden, kuyumculukta kullanılan madenlerden, araç gereçlerden bahsedilmiştir. Geleneksel Türk takıları ve takı çeşitleri ele alınmıştır. Ayrıca Beypazarı'nda yaşatılmakta olan telkari sanatı, çeşitleri ve yapım aşamaları incelenmiştir.

1. Ankara'nın Tarihi

Ankara'nın geçmişi çok eski devirlere dayanır. Nitekim Bağlum, Çubuk Barajı ve Maltepe'deki kazılarda eski çağlara ait eşyalar bulunmuştur. Ahlatlıbel ve Eti yokuşu, eski çağlardan kalma köylerdir. Ankara'nın bilinen tarihi Hititlere dayanır. Hitit İmparatorluğu Anadolu'ya hakim olunca, Ankara'ya 160 km uzaklıktaki Hattuşaş'ı (Boğazköy) başkent yaptı; bu sebepten Ankara Kalesinde Hititlere ait izler vardır.

Hitit İmparatorluğunun yıkılışından sonra M.Ö. sekizinci asırda Anadolu'ya hâkim olan Frigyalılar, Ankara'ya sahip olmuşlardır. Frigyalılar şehirlerini yığma topraklarla yapılmış tepeler (höyükler) üzerine kurmuşlardır. Orman Çiftliği civarında 20'ye yakın yığma tepede Frigyalılara ait mezar ve eşyalar bulunmuştur. Frig kralı Gordius'un oğlu Midas, Ankara'yı genişletmiştir. Ankara, Avrupa-Asya arasında göç, ticaret ve fetih yolları üzerinde olduğundan, Lidyalılar, Persler, Galatlar, Bergamalılar, Makedonya kralı Büyük İskender'in ve Romalıların istilasına uğramıştır. Roma İmparatorluğu (M.S. 189–395) idaresi altında iken Roma'nın bölünmesi üzerine 395–684 arasında Doğu Roma (Bizans) idaresinde kalmıştır. 684 senesinde İslam ordusu Ankara'yı ele geçirmiştir. Ankara kalesinde pek çok Eshab-ı kiramın kabirleri vardır (yerleri belli değildir). Abbasiler devrinde, Halife Harun Reşid zamanında Ankara bütünüyle feth edilmiştir. Bundan sonra Ankara zaman zaman Müslümanlarla Bizanslılar arasında el değiştirmiştir(Özbağı,1989).

1071 Malazgirt Meydan Savaşında Alparslan Bizans ordularını yenip bozguna uğrattınca, Selçuklu Türkleri hızla Anadolu'yu feth ettiler. 1073'de Ankara'yı ele geçirdiler. Bizanslılar, Ankara'yı geri almak için iki defa saldırdılsa da hezimete uğradılar. İlhanlılar, Selçuklu ülkesini istila edince, Ankara 40 sene İlhanlıların elinde kaldı. 1210 Moğol istilasında Sultan

İkinci Gıyaseddin Keyhüsrev, Ankara kalesine sığındı. 1341'de Anadolu'da çıkan karışıklıklarla "Ahi Teşkilatı" Ankara'nın siyasi iktidarını ele geçirdi. Huzur ve güven sağlandı. 1354'te Ahiler kendi istekleri ile Ankara'yı Orhan Gazi zamanında oğlu ve Rumeli fatihi Süleyman Paşaya devrettiler. Böylece Ankara 1354'te Osmanlı Devletinin toprağı oldu. İstiklal Savaşı'nda Milli mücadelenin merkezi, karargâhı, 23 Nisan 1920'de açılan Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma yeri, 13 Ekim 1923'de de yeni cumhuriyetin başkenti olmuştur (Şener, 1997).

1.1 Beypazarı'nın Tarihi

Beypazarı Ankara'nın 100 Km kuzeybatısında, eski Ankara-İstanbul yolu üzerinde bulunmaktadır. Geçmişte olduğu gibi bugün de Ayaş, Güdül, Nallıhan ve Kırıbriscık İlçelerinin ortasında sosyal, kültürel ve ekonomik merkez olma özelliğini korumaktadır.

Ankara'nın kuzeybatısında bulunan Beypazarı; Hitit, Frig, Galat, Roma, Bizans, Selçuklu ve son olarak da Osmanlıların egemen olduğu tarihi İpek Yolu üzerinde bulunan yerleşim merkezlerinden biridir. Beypazarı ilçesine ilk isim "Lagania" olarak verilmiştir. 'Kaya Doruğu Ülkesi' anlamına gelen bu isim Beypazarı'nın konumunu ifade etmektedir. Günümüzde olduğu gibi o dönemde de çevre kentlerin ilgi odağı olan Beypazarı'nda panayır şeklinde büyük pazaryerleri kurulmuş, halk alışveriş amaçlı bu pazarlara gelip gitmeye başlamıştır. Bu meşhur pazar, ilçenin 'Beypazarı' olarak anılmasına neden olmuştur.

Beypazarı, Roma döneminde, İstanbul'u Ankara ve Bağdat'a bağlayan önemli büyük tarihi geçit yolları üzerinde bulunmaktadır. İlk adı LAGANIA'dır. Bilge Umar'ın Türkiye'deki "Tarihsel Adlar" adlı kitabında Lagania' nın anlatımı yapılmış ve 'Kaya Doruğu Ülkesi' anlamına geldiği sonucuna varılmıştır. M.S. 6.yy' a kadar adı Lagania olan Beypazarı'nın adı bu tarihten sonra değişmiştir. M.S. 491–518 yılları arasında hüküm süren Doğu Roma (Bizans) imparatoru Anastasios'un o dönemlerde piskoposluk merkezi olan Lagania' yı ziyaretine atfen şehrin adı, "Lagania-Anastasiopolis" (ANASTASİOS kenti) olarak değişiyor.

Türklerin Sultan Alparslan komutasında Anadolu'ya girmesinden kısa bir süre sonra Marmara'ya ulaşmaları ile Beypazarı da ilk Türk akıncıları ile karşılaşmıştır. Selçuklu yönetimindeki Beypazarı, konum itibarı ile sık sık göç eden Türkmen boylarına yurt olmuştur. Bu boylardan en önemlisi Kayı boyudur. Selçuklu Sultanlığı'nın kendilerine yurt olarak yer

gösterdiği bu Türk boyu, Gazi Gündüzalp yönetiminde ilk önce Ankara civarına yerleşmiştir. Osmanlı Devleti'nin kurucusu olan Osman Bey'in dedesi Gazi Gündüzalp'in mezarının Beypazarı'nın Hırkatepe köyünde olduğu bilinmektedir (Arlı, 1990).

Selçuklular döneminde Beypazarı, İstanbul-Bağdat yolu üzerinde olduğundan önemli bir ticaret merkezi olmuştur. Beypazarı, Orhan Bey'in Ankara'yı alması ile Hüdavendigar (Bursa) Sancağı'na bağlanarak Osmanlı yönetimine geçmiştir. Beypazarı 1868 yılından itibaren siyasi yönetiminde yer değişikliği ile Ankara'ya bağlı bir kaza olarak önemini sürdürmüştür. Osmanlı Devleti'nin toprak rejimi ve askeri sisteminin bel kemiğini oluşturan Tımarlı (Anadolu) Sipahi Merkezleri'nden birisi olan Beypazarı; yöredeki Sipahi Beyi'ne ve ticari, ekonomik hayatın yoğunluğuna istinaden “Beğ bazarı” diye adlandırılmıştır.

Verimli tarım alanları, doğal su kaynaklarının zenginliği, sarp yamaçlı tepelerle çevrelenmiş korunaklı bir konumda olması Beypazarı'nı önemli bir yerleşim yeri haline getirmiştir. İlçenin İpek yolu üzerinde bulunması ardında eşsiz bir tarihi zenginlik bırakmıştır.

Beypazarı denince akla ilk gelen tarihi evleridir. Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesine de konu olan Beypazarı evleri; cumbalı, üstünde guşgana adı verilen bir çatıdan oluşan iki üç katlı yapılardır. Evlerin iskeleti ahşaptır ve bu ahşap, tatlı kireç denilen malzemeyle sıvanmıştır. Odalardaki kirli havayı ve nemi alan yöreye özgü bu malzeme, Beypazarı evlerini farklı kılar. Tavan arasındaki zemin katları taştan, geri kalan kısmı ahşaptan oluşan bu evlerin girişinde demir kapılı mahzenler bulunur. Tarih boyunca yangınlarla birçok kez harap olan Beypazarı'nda evlerin içindeki bu mahzenler kıymetli eşyaların saklanması amacıyla kullanılmıştır. Yine bu yangınlar nedeniyle binlerce yıllık tarihi Beypazarı'nda, mimari açıdan en erken tarihli konak 13.yy'a aittir. Sokaklarda iç içe yerleşim tarzı benimsenmiştir. Bu nedenle kapılar, pencereler ve guşganalar birbirine bakar şekilde düzenlenmiş, evler yerleşim olarak bitişik ve birbirine yakın inşa edilmiştir.

Beypazarı, Osmanlı mimarisi tarzındaki tarihi eserleri ve evlerinin yanı sıra 600 yıllık çarşısı, bu çarşılarında faaliyet gösteren zanaatkârları ve saray mutfağı tarzındaki yöresel yemekleriyle de Türk kültürünün tüm inceliklerini halen yaşatmaktadır. (Torun, 2004)

Fotoğraf 1: Beypazarı'ndan bir görünüm

1.2 Beypazarı'nın Tanıtımı

Beypazarı; giyimi kuşamı, gelenek ve görenekleri, evleri, yemekleri, tarihi ve el sanatları ile gözde ilçelerimizden birisidir.

1.2.1 Hıdırlık Tepesi

İlçeye hâkim 400 metre yükseklikten panoramik bakış açısına sahip ilginç bir tepe, turistler için hem seyir terası hem de dinlenme yeri olarak hizmet veriyor. Beypazarı gezinize başlamadan önce yeni ve eski Beypazarı'nı bir bakışta görebileceğiniz Hıdırlık Tepesinden tarihi camileri, gezi yollarını restore edilerek yenilenmiş tertemiz boyalı evlere, konaklara hangi sokaklarla ulaşabileceğiniz açık biçimde görebiliyorsunuz. Tepede bulunan ve Beypazarı yangın gözetleme kulesi olarak ofiste görev yapan belediye görevlisi ilçe hakkında detaylı dokümanlar ile arzu eden ziyaretçileri bilgilendiriyor. Gözü rahatsız eden tek şey bazı evlerin standart dışı çatı kaplamaları oluyor. 80 milyon yıl önce iç göl olan Beypazarı içinde 15 km boyunca uzanan Dinozor sırtı benzeri tepeler suların çekilmesi ile ortaya çıkmış.

1.2.2. Tarihi Camileri

İlçede ki tarihi camiler arasında Selçuklu dönemine ait 1124 tarihli Paşa Cami, Beypazarı'nın 750- 800 seneye yakın Türk kültürü izleri olduğunu kanıtlarken önünde bulunan ulu çınar ağacı gövde içinin boşalmasına rağmen 800 yılı aşkın yaşı ile yaşamına devam ediyor. Sultan Alâeddin Keykubat Camii, aynı zamanda Cumalık camisi olarak ta tanınıyor. Eski dönemlerde cuma günleri tüm sakinleri bir araya toplamak için diğer camilerin kapatılıp sadece cuma namazının bu camide kılınmasını sağlamak geleneğinde insanları

birleştirme amacı güdüldüğü belirtiliyor. Bu amaç doğrultusunda cami çıkışında ise yöre halkı evinde, tarlasında günlük hayat akışı içinde başından geçenleri, karşılaştığı problemleri etrafına anlatarak veya sorarak bir çeşit fikir alış verişinde bulunup bir ölçüde tecrübe sahibi kişilerin deneyimlerinden yararlanması sağlanmış. Taş Mektebin yanında bulunan 1635 tarihli Osmanlı dönemi Kurşunlu Cami kurşunlarının Kurtuluş Savaşı sırasında cephane yapımı için kullanıldığı anlatılıyor. Tahta minareli İncirli Cami, Osmanlı döneminin bir başka camisi olarak ziyaret ediliyor. Beypazarı'nda yenilemesi devam eden 4 adet eser ise Nasuh Paşanın inşa ettirmiş olduğu ve günümüzde Japonlarla ilçe belediyesinin ortaklaşa çalışmaları ile turizme kazandırılmaya çalışılan 1613 tarihli Sulu han Kervansarayı gibi eserler bulunuyor. Beypazarı'nda Tabakhane Cami (çinkolu cami) Osmanlı mimarisi tarzında, Edirne de bulunan Selimiye cami örnek alınarak yapılmış. İki müezzinin aynı anda merdiven farkıyla birbirlerini görmeden minareye çıkabilme özelliği kazandırılmış.

1.2.3. Beypazarı Müzesi

Eski kentin merkezi durumundaki ve bugün Beypazarı Müzesi olarak işlev görüp tipik Beypazarı Evi özelliklerini taşıyan bina 9 odası ile bahçesinde sergilenen eserler görülebiliyor. 1996 yılında "Tarih ve Kültür evi olarak açılan müzenin bahçesinde Roma dönemi sütun ayakları, mermer sütunlar, mezar kapakları, Bizans kilise kalıntıları, Selçuklu koç heykeli, Osmanlı dönemi Sıkma Taşı, Dilek Kuyusu yer alıyor. Ziyaretçiler ayaklarına galoş takarak müzenin eski kilimlerle kaplı odalarını gezmeye başladıkları zaman girişte çeşitli tarım araçları, üst katlarda eski dönemlerde kullanılan etnografik eşyalar ile döşenmiş müze evin bölümlerini, el işi perdelerle süslü pencerelerden, balkondan eski Beypazarı'nı daha yakın ve yüksekten seyredebiliyorlar (Şener, 1997)

1.2.4. Beypazarı Evleri

1800'lü yıllardan günümüze ulaşan mimari yapılar bugüne dek 7 kez büyük yangın geçirmiş. Yaklaşık 200 yıllık olan bugünkü evlerin büyük bölümü aslına uygun olarak yeniden yapılmış. Bu yapım aşamalarında Safranbolu'dan getirilen ustaların çalışması sonucunda Beypazarı evlerinde Safranbolu evlerine benzerlikler oluşmuş. Sarp araziye kurulan evler için tarım arazisinin işgal edilmemesi göz önüne alınmış. Beypazarı'nda 400 adet restore edilerek yaşama kazandırılmış eski ev bulunurken toplam proje için 3500 adet ev seçilmiş. Cumbalı veya guşganalı (tavan arasındaki bölümünün çatıdan yükselerek çıkması)

olarak anılan evlerin içinde oturanlardan maddi çıkar alınmazken, kendilerinden sadece oluk suları ve çatı onarımları yapmaları istenmiş. Tüm finans için sivil toplum örgütlerinden kaynak sağlanmaya çalışılmış. Taban ve zemin katları taştan inşa edilen Beypazarı evleri 3 katlı olup 2 ve 3. katları ağaçlı "zeme" olarak yapılmış. Birbirinin güneş görmesini ve görüş açısını kapamasına dikkat edilerek inşa edilen evlerin bir başka özelliği de sert zemine oturtulan evlerin tabanlarına arazi içine oyularak yapılmış 2X3 ve 3X3 ebatlarındaki mahzenler kazılmış olması. Bu mahzenler soğuk hava deposu ve yangında kıymetli eşyaların korunması amacıyla kullanılmış. Beypazarı'nın en büyük konağı olan Çayıroğlu'na ait 40 odalı 4 katlı konak 1969 da ilkokul yapılmak üzere yıkılmış, bir başka tarihi ev olan Limoncuoğlu Konağının yenilemesini ise Ankara Gazi Üniversitesi üstlenmiş (Şener, 1997).

Fotoğraf 2: Beypazarı evleri

1.2.5. Havuç Deposu

Zengin yeraltı suları ile beslenen humuslu ve verimli topraklara sahip Beypazarı Türkiye'nin Havuç deposu olarak tanınıyor. Yurt çapında üretilen havucun yüzde 60'ını karşılayan Beypazarı aynı zamanda Ankara'nın tükettiği 580 bin ton sebzenin 400 bin tonunu karşılayan ilçe olarak kendinden söz ettiriyor. Narenciye hariç her türlü sebze ve meyveleri ile ünlü Beypazarı'nda Çarşamba günleri Pazar kurulurken eski yerleşim müze evi yolunda cumartesi pazar günleri de kurulan pazarda köy ürünleri tarhana, yaprak, erişte bahçe

mahsulleri el işi çalışmalar tezgâhlanıyor. Beypazarı'nda öne çıkan el sanatlarının başında "telkari" denilen gümüş işi takılar gelirken birçok kuyumcu dükkânında yöresel özellik taşıyan ve büyük kentlere oranla çok ekonomik fiyatlarla sunulan takılar, hanımların büyük ilgisini çekiyor.

Beypazarı'nda çarşı içinde otantik eşyalar, demirciler, kalaycı, saraç gibi nostaljik dükkanlar görebilir, fotoğraf çekebilir, resim yapabilirsiniz. Bir kaç ev değil, neredeyse bir kentin tamamının restore edildiği düşünüldüğünde Beypazarı'nın kısa zamanda kat ettiği yol övgüye layık bulunuyor (Torun, 2004).

1.3 Beypazarı El Sanatları

Beypazarı'nda geleneksel el sanatlarımızdan gümüş işlemeciliği, dövme bakırcılık, el işlemeli çevreler-sırma işlemleri, dokumacılık, ipekli el dokumacılığı, semercilik, saraçlık, demircilik halen yaşatılmaya çalışılmaktadır (Şener, 1997).

1.3.1 Gümüş İşlemeciliği (Telkari)

Beypazarı ve yöresinin zengin geçmişi, kuyumculuk sanatına da yansımış. İlçe 'pıt pıt' ve 'telkari' ile üretilen takılarıyla nam salmış. El işçiliğiyle yapılan telkari gümüşleri; zarafeti, farklı tasarımlarıyla Beypazarı'nda ustalıkla oluşturulan bir sanat eseridir. Tarih boyunca önemli bir ticaret geçidi olan İpek yolu üzerinde bulunan Beypazarı'nda gümüş madeni yoktur. Eskiden olduğu gibi bugün de gümüş, başka illerden getirilir. Külçe haline getirilen gümüşler eritilip tel haline getirilerek inceltir. Saf halde olduğu için kolayca bükülen gümüşler, sanatkâr tarafından şekillendirilerek süs eşyaları ve takı yapımında kullanılır. İşlenirken kullanılan teknik; telkaridir. Telkârî, ince telden takı süslemeciliğidir. Tel ne kadar ince olursa takının değeri de o kadar artar. Hammaddesi altın ve gümüşdür. Altın pahalı olduğundan genellikle gümüş kullanılır (Kuşoğlu, 2002).

Beypazarı'nın geleneksel üretimi 20'nci yüzyılın ikinci yarısından itibaren telkari üzerine oturdu. Telkari sanatı, Beypazarı'na Ahilik yoluyla kazandırılmıştır. Ahilik 13. yy. da Anadolu'da görülmeye başlanan esnaf ve sanatkâr birliklerine verilen addır. Beypazarlılar bu sanatı kabul etmişler ve zaman içinde geliştirmişlerdir. Daha çok süs eşyaları ve takılar yapılmaktadır. Kemer, kolye, bilezik, küpe, iğne, başlık ve tılsım başlıca takı çeşitleridir.

Beypazarı'nın takıda sembolü "tılsım" dır. Tılsımın etrafı gümüşle süslenerek, kolye olarak takılır.

Geçmişin ihtişamlı dönemlerinde, Hititlerden günümüze kraliçelere, hanımefendilere çeşit çeşit takılar işlenmiş. Her usta kendine göre motifler geliştirmiş. Bunların çok azı günümüze ulaşabilmiş. İşte Beypazarı yöresinde kimlik bulup da günümüze ulaşan, o yöreye özgü Pıt Pıt da bunlardan. Yörede Gül olarak da adlandırılıyor. Çeşitli ürünlerin üzerine, küçücük çiçek goncası şeklinde konurulan Pıt Pıt, o ürünlere estetik ve asalet kazandırıyor. Çok usta eller tarafından özenle hazırlanan Pıt Pıt, ürüne ayrı bir değer kattığı gibi, zarafet de kazandırıyor. İşte Pıt Pıt'ı değerli yapan da asil zerafeti. Bugün Pıt Pıt yapan fazla usta kalmamış. Bilen birkaç usta da aile geleneğini sürdürmüş. Talep geldiği ölçüde yapıyorlar. Pıt Pıt'ın 22 ayardan yapılıyor, işçiliğinin zor olması nedeniyle sert altından yapılamıyor. Tel iki kez ayrı ayrı spiral şeklinde sarılarak, daha sonra da istenilen ebatlarda kesiliyor, daha sonra bunlar güverse denilen topların üzerine kaynatılıyor. Ancak basit gibi görünmekle birlikte, Pıt Pıt asıl işçilikle kendini gösteriyor ve asaleti de yapan ustanın ellerinde gizli oluyor (Özkan, 1982).

Kuyumculuk, Beypazarı'nın eski el sanatlarından biri olmakla birlikte, yörede şu anda hakim olan telkari tekniğinin 20'nci yüzyılın ikinci yarısında geliştiği biliniyor. Beypazarı'nda günümüzde telkari yapımı öylesine gelişmiş ki, ilçe birer sanat eseri olan evleri kadar telkari ile birlikte anılıyor. Beypazarı ilçesi, telkâri sanatı, giyimi kuşamı, yemekleri, evleri ve el sanatları açısından incelenmeye ve araştırılmaya değer özellikler gösterir.

İlçede gümüş işleri yapımının tarihi çok eskilere dayanır. Eski ustalar döküm gümüş ve altın işleri yaparken son 40 -50 yıldan bu yana telkâri ile uğraşmaya başlamışlardır. Bu eski ustaların yetiştirdiği ve onların bıraktığı yerden başlayan yeni ustalar ise 20. yy'ın son çeyreğinde telkâriyi Beypazarı'nda geliştirerek adını yurtdışına kadar duyurmuşlardır. Beypazarı'nda üretim geleneksel tekniğinden sapmadan küçük işletmelerde yapılmaktadır. İlçede 30 kadar işyerinde 200'e yakın usta ve kalfa telkâri alanında çalışmaktadır (Savaşçın, 1987).

Beypazarı'nda geçmişte üretilmekle birlikte telkari ile yapılmış tabaklar, fincan zarfları, şekerlikler vb. gibi süs eşyalarının yapımına günümüzde rastlanmıyor. Yörede taleple bağlantılı olarak, tamamen takıya yönelik üretim yapılıyor. Siparişle az miktarda da olsa zaman zaman "çeyizler" için kemer de üretiliyor. Yüzük üretiminde de çok yaygın olmamakla

birlikte rastlanıyor. Takı üretiminde de çeşidi doğal olarak güncel talep belirliyor. Günümüzün Beypazarı'nda yaygın olarak bilezik, kolye ve küpe üretimi öne geçiyor.

Beypazarı'nda, takı çeşitlerini olduğu gibi modelleri de talep belirliyor ve bu nedenle de Beypazarı takılarında geleneksel yorumlardan gün geçtikçe uzaklaşıyor. Beypazarı takılarında modellerin ve motiflerin belirlenmesinde, teknik de etkili oluyor. Beypazarı'nda telkari tekniğinin “kafes telkari” ya da “serbest telkari” denen türü uygulanıyor. Telkari yuvarlak ve oval şekiller üretilmesine elverişli olduğu için ürünlerin ana formları bu şekillere uygun olan yonca, yaprak, kalp, göz vb. Formlarda yapılıyor. Motiflerin genellikle “bitkisel” kaynaklı olduğu dikkat çekiyor. Bitkisel motiflerin yanı sıra geometrik ve kalp, göz, el, ay, yıldız gibi sembolik motiflerin de kullanıldığı görülüyor. Ürünler genellikle motiflerine uygun isimlerle adlandırılıyor. “Başak takım, yonca, söğüt yaprağı, saç örgüsü...” gibi adlar alıyorlar.

Bugün Beypazarı'nda yeniden oluşturulan ve hayat bulan bir çarşı içinde gümüş ustaları bir araya toplanmış ve usta, çırak ilişkisiyle bu sanatın geliştirilmesine imkân sağlanmıştır. Büyük bir sabır, el emeği, göz nuru, dikkat ve özenli işçilik gerektiren telkari tekniğiyle işlenip satışa sunulan gümüşler, Beypazarı'nda turizm potansiyelinin artmasına da katkıda bulunmuştur. (Arlı, 1990)

Fotoğraf 3: Telkari örneği

1.3.2 Dövme Bakırcılık

Dövme bakırcılık çok yaygındı. Tepsiler, kazanlar, kaplar, ibrikler, leğenler yapıldı. Fakat Beypazarı'nda en çok ilerleyen el sanatlarından birisi olması bizleri sevindiriyor. Beypazarılı ustalar, madeni çekiç ve örs ile döverek güğüm, tencere, tava, kazan, ibrik ve sigaralık gibi eşyalar yapmaktadırlar. Çok eski zamanlardan beri dövme tekniği ile işlenen bakır eşyalar, günümüzde halen yöre halkı tarafından kullanılsa da alüminyum ve plastik

eşyanın yaygınlaşmasıyla dövme bakırcılık önemini yitirmiş, yerini bakır el işlemeciliğine bırakmıştır. Günümüzde yapılan semaver, tepsi, biblo, tabak, kaşık, şekerlik, sigaralık, kupa, vazo gibi ürünler daha çok süs eşyası niteliğindedir. Bakırcı ustalarına gelen bakır levhalar türlü gereçlerin yardımıyla tepsi, tabak, vazo vb. biçime sokulur. Dövme, çekme, dökme yöntemleriyle biçimlendirilen bakır eşya yine türlü yöntemlerle işlenir. Bezemede çoğunlukla stilize lale, yaprak, narçiçeği, selvi motifleri; hayvan figürleri, geometrik biçimler kullanılır. Bakır süs eşyaları, nikel kaplanmakta veya boyanarak süslenmekte, el işçiliği ile işlenerek yurt içi ve yurt dışına pazarlanmaktadır (Arlı, 1984).

Fotoğraf 4: Bakırcılık

1.3.3 El İşlemeli Çevreler ve Sırma İşlemeleri

Dokuma ve ince deriden yapılmış, muhtelif eşyalara usullerine göre iğne ile türlü cins ve renkte ipliklerle yapılan süslemelere “İşleme” adı verilmektedir. Beypazarı işlemleri arasında öne çıkan sırma işlemeli “bindallılar”, yörede her genç kıza annesinden kalan değerli bir elbise olarak kullanılmaktadır. Tülbent, mermerşahi ve tül üzerine sırma ile işlenen, kare şeklinde mendil büyüklüğündeki “Çevre” adı verilen örtüler ise bindallı elbiselerle birlikte yöre kadınlarınca günümüzde halen kullanılmaktadır.

Fotoğraf 5: Sırma işleme örtüler

1.3.4 Dokumacılık

Dokuma; eğirme veya başka yollarla iplik haline getirilerek veya elyafı birbirine değişik metotlarla tutturularak bir bütün meydana getirme yoluyla elde edilen her cins kumaş, örgü, döşemelik, halı, kilim, zili, cicim, keçe, kolan vb.dir.

Geleneksel halk sanatlarımızdan dokumaların hammaddeleri yün, tiftik, pamuk, kıl ve ipekten sağlanmaktadır. Dokumacılık, yapım teknikleri, kullanılan araçlara göre; mekikli, kirkitli, mekiksiz olarak üç grupta incelenebilir.

Beypazarı'nda ise bir aile mesleği olarak devam ettirilen dokumacılıkta, pamuk ipliği, suni ipek ve yün ipliği kullanılmaktadır. Dokuma tezgâhlarında kıldan eni dar kumaşlar dokunur ve ondan da kışlık yelek ve şalvar dikilmektedir (Barışta, 1998).

Fotoğraf 6: Dokuma yelek ve şalvar

1.3.5 İpekli El Dokumacılığı

Beypazarı'nda günümüze kadar geleneksel olarak süregelen ipek el dokumacılığı, yörede sadece “Bürgü” amacıyla dokunmuş ve halen de bu amaçla devam etmektedir. Kadınların örtünmek için kullandıkları bir tür kıyafet olan bürgüler, erkekler tarafından yapılmaktadır.

Dokuma tezgâhlarında çözgü denilen ve yan yana duran ipliklerin gücü denilen araçlarla bir kısmının yukarıya bir kısmının aşağıya çekilmesiyle oluşan aralıktan mekik yardımıyla atkı denilen ipliklerin geçirilmesi ve tarak ile sıkıştırılmasıyla oluşan yüzeylere dokuma denilmektedir. Beypazarı ilçesinde tarihi kaynaklara bakıldığında bölgede el dokumacılığının çok eski tarihlere dayandığı gözlemek mümkündür. Geçmiş yıllarda ilçe merkezindeki

dokuma tezgâhı sayısı 60 iken bu sayı zamanla giderek azalmıştır. 1950 yıllarda dönemin ekonomi bakanlığı tarafından ilçedeki 6 dokuma ustasının atölyelerine dağıtılan 30 tezgâhta bu sanat canlandırılmaya çalışılmıştır fakat zamanla çevrede dokuma işiyle uğraşacak elemanların azalması sonucu tezgâh sayısı 12ye düşmüştür. Günümüzde ise yörede 3 adet dokuma ustası bulunmaktadır, ancak dokumacılıkla uğraşan tek usta tek tezgâhla ayakta durdurmaya çalışmaktadır. Beypazarı ilçesinde bu tek tezgâhta bürgü adı verilen dokumalar üretilmektedir. Bürgü eski yıllarda kasabalarda ve köylerde kadınların sokağa çıkarken dini inançlar gereği örtünme amacıyla başlarını örttükleri bir çarşafa verilen isimdir, günümüzde yörede örtünme amacından çok dekoratif bir unsur olarak ev tekstil ürünlerinde (sehpa örtüsü, masa örtüsü, şal, perde vb.) kullanılmaktadır. Yörede kullanılan tezgâhlar basit takayla atılan mekikli dört ayak ve dört gücülü ayaklardır. Üretilen dokumaların kenar bağları özellikle Kastamonu ilinde kullanılan çarşaf bağlamaları ile tanınan düğüm tekniği ile yada değişik makrome tekniği uygulanarak yapılmaktadır. Halen Beypazarı Halk Eğitim Merkezinde de Bürgü Dokumacılığı ile ilgili kurslar verilmektedir (Arseven, 1970).

Fotoğraf 7: İpekli el dokumaları

1.3.6 Semercilik

Semer yük bağlamak ve hayvanın sırtına oturmak için hazırlanmış yastıktır. At, eşek, katır, deve gibi yük taşıyan hayvanların sırtına konulur. Semer deyip geçmeyin; semercilik bir ergonomi ustalığı gerektiriyor. Semer çok iyi tasarlanmalı, hayvan rahatsız olmayacak, üzerinde oturan rahat olacak. Semere yük sardığınızda onu iyi tutacak, bağlamak için gerekli aksam eksik olmayacak.

Ebatları belirlenen semerlere ilk önce temel malzemesi olan çulhaları kesiliyor. İç kısmına saz doldurulduktan sonra kenarları sicimle dikiliyor. Ardından yine semerin kenarlarına sazdan perdah sarılıyor. Oturak kısmı da tekrar sazla doldurularak üzerine çulha bezi dikiliyor. Semerin ön ve arka kısımları ise rengârenk boncuk ve keçelerle süsleniyor.

Üzerine keçi derisi çekilip, ağaç aksağını takılıyor. Son olarak ta semerin alt kısmına keçe çekildikten sonra satışa sunuluyor.

Eski tarihlerde oldukça geçerli bir meslek olan semercilik, ulaşım araçlarının zamanla değişmesiyle önemini kaybetmiştir. Beypazarı'nın Bağdat yolu üzerinde bulunması ve kervanların bu yolu kullanması, ilçede semerciliğin çok eskilere dayandığının bir göstergesidir. Beypazarı, bu yüzyılda da semercilik mesleğinin sürdürüldüğü ender ilçelerden biridir (Torun, 2004).

Fotoğraf 8: Semercilik

1.3.7 Saraçlık

Araba koşumları, binek veya çeki at takımları, eyer, semer gibi bütün takımların deri ve meşinden olan kısımlarını yapma ve tamir etme işi, sanattır saraçlık. Meşin ve deriden çeşitli eşyalar yapanlara saraç, bu sanata ve işe saraçlık; bu şekildeki sanat sahiplerinin toplu hâlde bulundukları yerlere saraçhane ismi verilmektedir.

Saraçlığın tarihî, M.Ö. yüzlerce yıl öncesine dayanmaktadır. Çok eski çağlarda, Lidyalılar tarafından ortaya çıkarılan saraçlık, Orta Asya Türklerinde zirveye ulaşmıştır. Türkler hayatlarını at üstünde geçirdikleri için, saraçlık sanatına çok önem vermişlerdir. Türklerin işlemeli olarak yaptıkları at takımları, ayaklarına giydikleri yanları postlu ve süslü yumuşak çizimleri tarihlere geçmiştir. Türkler derinin işlemlerini çok iyi bilirlerdi. Gittikleri ve kendi idarelerine geçirdikleri memleketlere de saraçlık sanatını götürürler ve oralarda yayarlardı. Bugünün Avrupa sını bu sayede Türklerden saraçlık sanatını almış ve öğrenmiştir.

Saraçlık sanatı çok dikkat isteyen bir meslektir. Koşum takımlarını hayvanın boynunu rahatsız etmeyecek şekilde yapmak çok önemlidir. Bu takımlar hayvanın tabiî hareketini hiç engellememelidir. Sıkma, ezme, çarpma gibi durumların olmamasına çok dikkat edilir. Eyer ve dizgin yapılırken de aynı konular göz önünde bulundurulur.

Saraçlıkta kullanılan derinin önemi çok büyüktür. Her deriyi kullanmak uygun değildir. Deriler kromlu ve iyi tabaklanmış olmalı ve yumuşak olmasına dikkat edilmelidir.

Saraçlıkta; kösele, deri, ağaç, demir, saç, bez, kaya, kıl ve kütük vb. gibi çeşitli maddeler kullanılmaktadır. Günümüzde saraçlar ayrıca, av malzemeleri, spor malzemesi, oto döşemesi vs. gibi işleri de yaparak sanat alanlarını genişletmişlerdir. Türkler için büyük önem taşıyan bu meslek, Beypazarı'nda halen yaşatılmaktadır (Şener, 1997).

Fotoğraf 9: Saraçlık

1.3.8 Demircilik

Demircilik, demir işleme sanatıdır. Türklerde, tarihten gelen önemli bir yeri vardır. Kapı tokmakları, mutfak araçları, tarım araçları, hayvan koşumları, mimaride kullanılan araçlar, müzik aletleri vb. yapımında kullanılmaktadır. Anadolu'da Tunç çağında bakıra kalay katılarak tuncun elde edilmesinden sonraki dönemlerde bakır, altın, gümüş gibi madenler de dövme, dökme tekniğiyle işlenmişlerdir.

Örs, çekiç, balyoz ve maşa kullanılarak ateş ocaklarında demire şekil veren demircilerin sayısı azalmış olsa da, 70 yıllık bir tarihe sahip bu el sanatı halen Beypazarı'nda sürdürülmektedir. (Arlı, 1989)

Fotoğraf 10: Demircilik

2. Kuyumculuk Tarihi

Değerli madenler ve taşlar, insanlık tarihi boyunca kimi zaman güzellik, kimi zaman zenginliğin ve asaletin simgesi olarak işlendi, kullanıldı. Takının tarihi, günümüzden 30. 000 yıl önceye, Üst Paleolitik Çağ' a kadar uzanıyor. Ancak uzmanlar, gerçek anlamıyla kuyumculuğun, Mezopotamya' da, Mısır' da ve Anadolu' da, M.Ö. 4 bin yılın sonlarına doğru başladığını belirtiyorlar.

Antik takıların karmaşık kompozisyonları, ayrıntılı ve özenli işçilikleri incelendiğinde, akla hemen bunların hangi aletlerle, hangi üstün teknik bilgiyle yapıldığı sorusu geliyor. İnsanın yaratıcı gücünün bir uzantısı olan bu teknik gelişimler, aynı zamanda insanın çevresindeki malzeme ile savaşımının da bir göstergesi (Temizocak, 1985).

Kültürün en eski çağlarından itibaren teknik ve insan iç içe. . . Plastik deformasyonu çok yüksek olan altının bu özelliği, İlk Tunç Çağı' nda biliniyordu. Eski çağların ustaları, saf altını döverek zar gibi inceltebiliyorlardı. Varak ve varak kaplama denilen bu teknik Mısırlılar, Çinliler, Yunanlılar tarafından kullanılmıştı. İslam sanatında altın ve gümüş varaklar, ahşap ve metal eşyanın yanı sıra minyatürlerin renklendirilmesinde, baskı motiflerinde ve elyazmalarında geniş ölçüde kullanılmıştı. Kuyumculuk tarihinin başlangıcı gibi kabul edilebilecek varakçılık sanatı, 19. yüzyıl sonlarında savaş döneminin ekonomik sıkıntıları ve değişen sosyokültürel koşullarda hızla geriledi ve unutuldu. Kuyumculuğun tarihi, doğal olarak sayısız tekniklerle dolu. Günümüz kuyumculuğunda seri ve standart üretim için kullanılan santrifüj (merkezkaç) veya vakum gibi döküm tekniklerinin temeli olan kaybolan mum tekniği, delikli süslemeler yapmak için kullanılan ajur, kazıma tekniği, taneleme

anlamına gelen granülasyon ya da Türk kuyumculuğundaki karşılığıyla güverse, tombaklama ve mine tekniği bunların belli-başlıları.

Uşak/Lydia hazinesi ya da popüler adı ile “Karun Hazinesi” Anadolu’ da kuyumculuk ve kullanılan aletlerle ilgili önemli bilgiler sunuyor. Bu hazine içinde yer alan iki tane bronz üfleme borusu ile takı ve heykelcilik üretiminde kullanılan 30 parça bronz kalıptan oluşan kuyumcu aletleri özel bir öneme sahip. Bronz üfleme boruları metalin ergitilmesi sırasında körük uçlarına takılıyordu. Bulunan kalıpların bir bölümü stampa pirinç olanlarıydı. Bir bölümü de kalıp üzerine konulan ince soy metal levhaların, çekilgenerek kalıbın formunu alması için kullanılan dövme-kalıplarıydı (Türe, 2000)

2.1 Kuyumculukta kullanılan madenler

Kuyumculukta kullanılan belli başlı madenleri sayacak olursak en başta altın gelir. En değerli metal olduğundan altının yeri her zaman insanlar için farklı bir önem arz etmiştir. Gümüş, bakır, platin, radyum, paladyum, kadmiyum, demir, nikel, cıva, kalay, çinko, alüminyum, iridyumda kuyumculukta kullanılan diğer değerli metallerdir. Bazılarını kısaca tanıyacağız (Ayter, 1996).

2.1.1 Altın

Yumuşak, parlak, sarı, iletken olması, yoğunluğu ve ticari değeri yüksek, okside olmayan ve tek başına hiçbir asitin etkileyemediği, kolay işlenebilen soy bir metaldir. Bütün madenlerin en dövülgen ve kolay çekilebileni olması sebebiyle insanların kullandığı ilk madenlerdendir. Dünyanın en eski altın üreticisi M.Ö. 3000 de Mısırlılardır.

2.1.2 Gümüş

960 derecede sıvı hale gelen gümüş, doğada genellikle bakır, çinko veya kurşunla birlikte, bazen de serbest olarak bulunur. Gümüşün maden kayasından ayrıştırılıp saflaştırılması yöntemi M.Ö.3000 yılı başlarında, Anadolu’da bulunmuş ve buradan yayılmıştır. Değişim aracı olarak ilk kullanımı ise Lidya uygarlığında olmuştur. Altından sonra en yumuşak metal olduğu için, sertleştirilmesinde bakır kullanılır.

2.1.3 Bakır

Doğada serbest halde bulunan ısıyı ve elektriği çok iyi ileten son derece sünek bir metaldir. M.Ö. 3500 yıllarında bakır ve kalay alaşımından “**tunç**” elde edilmiştir.

2.1.4 Kalay

Gümüşü renkte olup, çevre sıcaklığında yiyeceklerde bulunan asitlerden etkilenmediğinden yaygın olarak konserve kutularında kullanılır. Yüksek erime özelliği olan lehimler gerektiğinde kurşun ile alaşım halinde kullanılır.

2.1.5 Demir

Takım imalinde son derece gerekli, ancak alaşım imalinde kullanılmayan bir metaldir. Yabancı maddelerin ilavesi ile çelik elde edilir. Çok dayanıklı ve işlenebilir bir metaldir (Türe, 2002).

2.2 Kuyumculukta kullanılan araç ve gereçler

Kuyumculukta kullanılan aletler yapılacak işlemle ilgili olarak sınıflandırılırlar.

2.2.1 Kesme-delme işlerinde kullanılan aletler

-Tezgah: 80 cm yüksekliğinde, oturma bölümleri yarım daire şeklinde oyulmuş, 1–8 kişilik ve 10x10 ayaklar üstüne oturtulmuş çalışma masasıdır. Tezgâhın tabla denen üst kısmı oyuk - bölümler haricinde – alet ve maden parçalarının yere düşmesini engelleyecek biçimde çita ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 11: Kuyumcu tezgahı

-Testere kolu: Kuyumculuğun temel işlemlerinden birinin gerçekleştirilmesine yarayan alettir. Bir sap ve testere kılının takıldığı işlev bölümünden oluşur.

Fotoğraf 12: Testere kolu ve testere kılı, Ayarlı testere kolu

-Testere kılı: Testere koluna takılarak, metalleri kesmeye yarar.

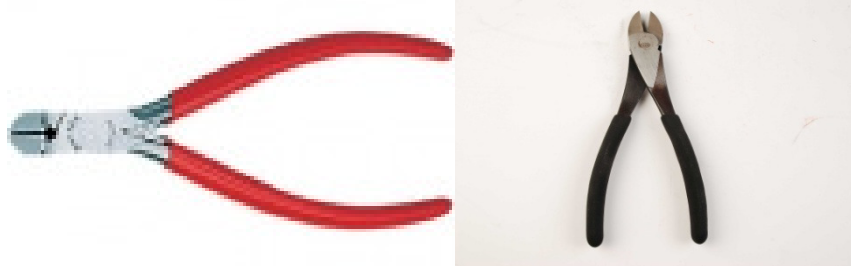
-Makaslar ve keskiler: Tel ve astarların tespit edilmiş en ve boy kesme işlemlerinde kullanılan makasların kullanım alanlarına göre kalın, ince ve ağız yapılarına göre kısa, uzun, eğri, düz vb. çeşitleri vardır. Kuyumculukta geleneksel, düz, eğimli çeşitleriyle keskiler, genellikle makasların işlev görmediği durumlarda, tel ve pimlerin kesim işlerinde kullanılır.

Fotoğraf 13-14: Antep makasları

Fotoğraf 15: Kuyumcu makası

Fotoğraf 16-17: Yan keskiler

-Heştekte ve zımba: Heştekte, özel alaşımlı demir tabla üzerine büyükten küçüğe çeşitli boylarda dizili 20-25 adet düzgün yarım yuvarlak yuvadan oluşmuş, tablası üstündeki her yuvaya uygun “pinco” adı verilen top başlı zımbalarla takım halinde bir alettir.

Fotoğraf 18: Heştekte-zımba takımı ve hadde

-El matkapları ve freze motoru: Kuyumculukta ajurlu işlem kesime hazırlanmasından, taş yuvası ve perçin işlemlerine kadar, delme, genişletme ve pürüz temizliği gibi işlemlerle üretimin her aşamasında kullanıma açık önemli aletlerdir.

Küreli matkap ve yay matkap gibi klasik çeşitlerin yerini günümüzde el matkapları ve elektrikli matkaplar (freze) almıştır. El matkapları genellikle halka yapımı ve tel burma işlemleri gibi düşük devir ve kontrol gerektiren işlemlerde, frezeler ise yüksek devir gerektiren işlemler ve seri üretimde kullanılır.

Fotoğraf 19: Freze motoru

-Freze uçları: freze motorunun ucuna takılarak kullanılan metali temizleme şekil verme gibi işlemlere yardımcı olan uçlardır (Ayter, 1996).

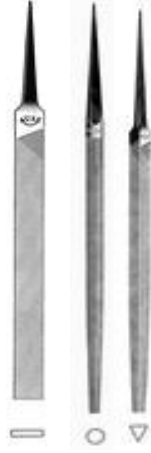

Fotoğraf 20-21-22-23 : Freze uçları

2.2.2 Tesviye işleminde kullanılan aletler

-Eğ: Kuyumculukta sanatkar tesviye, kaynak ve testere işlemlerindeki becerisiyle değerlendirilir. Eğler görünüm olarak iki bölümlüdür. Birinci bölüm ahşap bir sapa sabitlenecek biçimde sivriltilmiş düz bölüm, ikincisi üzerinde tek veya çift açılmış, dışlı bölümdür. Tesviye edilecek malzemelerin sertliği arttıkça yüzeye temas edecek diş sayısının artması nedeniyle ince eğler tercih edilir. Eğlerin şekilleri açısından kare, oval, badem,

üçgen, bıçak, yamuk, yuvarlak, balıksırtı gibi çeşitleri yanında, dört köşe eğelerde kenarlarına açılmış dişler bakımından iki kenarlı, üç kenarlı ve dörtkenarlı çeşitleri vardır.

Fotoğraf 24: Dikdörtgen, balıksırtı ve üçgen eğe

-Raspa: metal üzerindeki boya, pas gibi şeyleri çıkarmak, pürüzleri gidermek için kullanılan iri dişli bir törpü (Arseven, 1970).

Fotoğraf 25: Raspa

2.2.3 Şekillendirmede kullanılan aletler

-Pense ve kargaburun: Tel ve levha halindeki madeni çekme, bükme ve özel işlemlerle şekillendirmek için kullanılan küçük el aletleridir. Kullanım alanlarına göre simetrik yarımaya, bir tarafı yarımaya, düz ve yuvarlak ağızlı gibi çeşitlerinin yanında özel olarak şekillendirdiği penseler, tezgahın öncelikli aletlerindendir.

Fotoğraf 26-27-28: Kargaburun dişsiz pense, düz dişsiz pense, çeşitli penseler

-Malafa: Demir ve ahşaptan üretilmiş,yüzük ve bilezik yapımında kullanılan konik tezgah aletleridir. Yüzük ölçü malafaları,demir ve bakır alaşımları veya ahşaptan üretilmiş ,üzerinde ,yüzük parmak ölçüsüne eş değerli olarak numaralar yazılmış konik ölçme aracıdır.

Fotoğraf 29: Ölçülü malafa, ahşap malafalar

Fotoğraf 30: Demir malafa

-Çekiç ve tahta tokmak: Kuyumculuk kullanım alanlarına göre çeşitli gramlarda ve şekillerde üretilmiştir. Metali inceltme ve şekillendirmedeki kaba dövme işlemlerinden ,ince kakma ve perçin işlemlerine kadar geniş bir kullanım alanına sahiptir. Çekiçler düzeltme, şişirme, toplama, perçin, tabla , perdah gibi isimler alır.Genellikle düzeltme ve makinelerin iş göremediği durumlarda yüzük,bilezik gibi takıların büyütme işlemlerinde kullanılan tokmaklar, ahşap ve kauçuk gibi malzemelerden üretilmiştir.

Fotoğraf 31: Tahta tokmak ve demir malafa

-Mengene: Üretim sırasında dönme ve kayma nedeniyle el veya pense ile tutulamayan madenin sıkıştırılarak işlenmesini sağlayan mengeneler, haddeleme, sündürme, eğeleme,

mıhlama, çekiçleme ve kalemleme gibi işlemlere yardımcı olarak kullanılır. Mengeneler tezgah ve el mengenesi olmak üzere iki çeşittir.

Fotoğraf 32: Tezgah mengenesi

-Hadde: Şerit haline getirilmiş astardan şarnel (boru) oluşturulmasıdır. Teknolojinin gelişimi, haddelemeye özellikle şarnel üretiminde hız ve kolaylık getirirken ürüne de sipariş karşılamanın dışında yarı mamul olarak pazar oluşturmuştur (Ergenekon, 1980).

2.2.4 Kaynak yaparken kullanılan aletler

-Şalome: Tüp gazla çalışan bir dedantör, hortum ve başlıktan oluşur. Dedantör basınç ve başlıktaki kumandayla alet hızı ayarlanarak kullanılır.

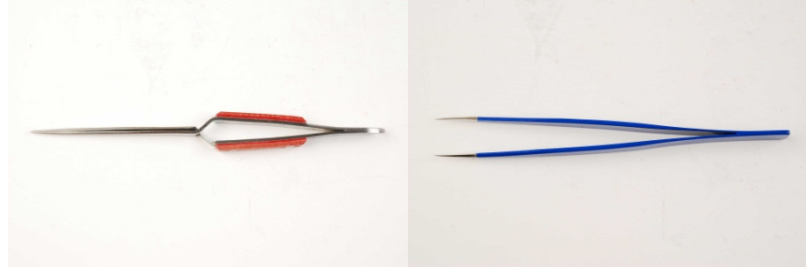
Fotoğraf 33: Şalome

-Amyant: Amfibol grubundan bir silikat olan tremolitin değişmesinden meydana gelen asbestin en saf çeşididir. Ateşe dayanıklı özelliği nedeniyle kuyumculukta kaynak işleminde kullanılan amyant dışında özel işlemlerde kiremit ve tuğla da aynı amaçla kullanılabilir.

Fotoğraf 34: Ateş tuğlası

-Çiftler: Parçaların tutma,dizme ve şekillendirme işlemlerinde kullanılan, çeşitli yapılarda küçük maşa şeklinde aletlerindedir.Düz ağızlı, eğri ağızlı,mandallı,kalın ve ince birçok çeşidi vardır.Genellikle kaynak ve taş işlemlerinde kullanılan çiftler, kuyumculukta geniş bir kullanım alanına sahiptir.

Fotoğraf 35-36-37: Çeşitli çiftler, yaylı kaynak çifti, mavi çift

Fotoğraf 38: Kaynak çiftleri

-Kaynak: Aynı veya farklı cinsten iki metalin bir ısı etkisi altında ilave metal kullanarak birleştirilmesi işlemine denir. Ve bu işlemde kullanılan birleştirici metale de kaynak denir.Gümüş kaynak alaşımı has gümüş, has bakır, çinko ve kadmiyum içerir.

Fotoğraf 39: Sulu kaynak

-Boraks: Kaynak yapılacak yüzeyi oksitlenmeden korurken, aynı zamanda kaynağın çabuk erimesini sağlar. Toz, taş ve sıvı boraks olmak üzere üç çeşittir (Enginova, 1990).

Fotoğraf 40-41: Toz boraks, kaynak-boraks karışımı

2.2.5 Aşındırmada kullanılan aletler

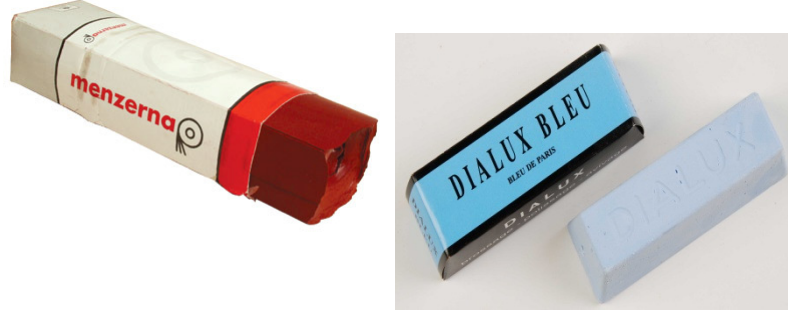
-Zımparalar: Tesviye işleminden sonra eğe izlerini gidermek amacıyla yapılan işlem ve kullanılan malzemelerin ortak adıdır. Malzeme, toz veya kristal halde camın tutkallı kağıda veya beze yapıştırılması ile oluşturulmuştur. Kağıt ve bez olarak çeşitleri mevcuttur. Ayrıca zımpara taşları da aşındırma işleminde kullanılırlar.

Fotoğraf 42: Kağıt zımpara

2.2.6 Parlatma işlerinde kullanılan aletler

-Ponza kremleri: parlatma sırasında fırçaya sürülerek metal üzerinde istediğimiz parlaklığı elde etmemizi sağlar. Değişik renkleri mevcuttur ve farklı amaçlar için kullanılır.

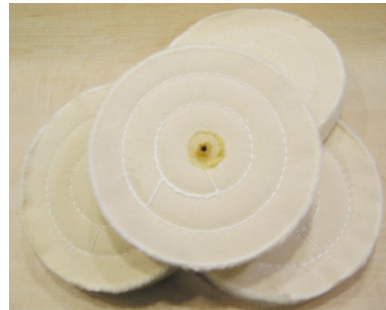
Fotoğraf 43-44: Kırmızı ve mavi cilalar

2.2.7 Polisaj motorunda kullanılan aletler

-Fırçalar ve diskler: plastik,bez,keçe,tel gibi farklı çeşitleri olan fırçalar ve diskler yardımı ile metal üzerinde aşındırma,temizleme,parlatma işlemleri yapılabilir (Özer;Büyükboğa;Altay, 2004).

Fotoğraf 45-46: Plastik ve tel fırçalar

Fotoğraf 47-48: Keçe ve bez fırçalar

2.2.8 Ölçmede kullanılan aletler

-Teraziler: Kuyumculuğun ham maddeleri altın, platin, gümüş, paladyum gibi soy madenler ile elmas, zümrüt, yakut gibi değerli taşların ölçülüp ağırlıklarının hesaplanmasında kullanılır.

Fotoğraf 49: Terazi

-Mikrometre: Kumpaslarla yapamadığımız hassas ölçümleri yapmak için kullanılır.

Fotoğraf 50: Mikrometre

-Kumpas: Cetvelle ölçülemeyen küçük boyutları ölçmekte kullanılan bir araçtır.

Fotoğraf 51-52: Kumpas, digital kumpas

-Halka ölçü: Büyük bir çembere geçirilmiş ve küçükten büyüğe doğru sıralanmış olan halkalardan oluşur. Her halkanın bir numarası vardır (Türe;Savaşçın, 1986).

Fotoğraf 53: Halka ölçü

2.2.9 Mekanik işlemlerde kullanılan aletler

-**Silindir:** üzerinde dönen merdaneler yardımıyla tel ve astarları istenilen inceliğe getiren ve şekillendiren araçlardır. Oluklu ve düz olmak üzere iki çeşittir.

Fotoğraf 54: Silindir

-**Hadde:** Haddelme; doğal olarak hadde ile yapılan işlemlerdir. Yani kare olarak silindirden çıkmış telin, hadde ile yuvarlak olarak istenilen ölçüye getirilmesi Silindirden geçirilen tellerin daha da inceltilmesi için kullanılır. İki merdane arasından metallerin geçirilip inceltilir. Soğuk ve sıcak hadde olmak üzere iki tür haddelme yöntemi vardır. Soğuk haddede, merdaneler ve metaller soğuktur. Çok sert olmayan metallerin inceltilmesinde kullanılır. Sıcak haddede, merdane sıcak, metaller soğuktur.(Enginova, 1990)

Fotoğraf 55: Hadde makinesi

3. Geleneksel Türk Takıları

Bir milletin varlığını koruyabilmesinin temel öğelerinden biri kültürüdür. Oldukça zengin ve çok renkli bir geleneksel kültürün sahibi olan Türk milleti de bu konuda oldukça şanslıdır. Değişen çağa ve hızla gelişen teknolojiye rağmen çoğu somut kültür ürünü de Anadolu'nun pek çok yerinde hala yaşamaktadır. Türk kültürünün yaşayan ya da yaşatılmaya çalışılan bu ürünlerinden biri de Geleneksel takılarıdır.

Geleneksel takıların önemli bir özelliği yapımında ve kullanımında gelenek ve inançların önemli bir rol oynamasıdır. Örneğin, evlenirken bir genç kıza baba evinden çıkmadan önce babası tarafından takılan kemer “ eline beline diline hakim ol” anlamına gelir. Ayrıca Anadolu'nun çoğu yerinde evlenmeyle birlikte kadınlar tepelik kullanmaya başlarlar. Bu tür geleneklerin yanı sıra, takılarda kullanılan bazı taşların ve bu taşların renklerinin kullanan kişiyi nazardan koruduğuna dair yaygın inanışlar da vardır. Bu ve bunun gibi saymakla bitmeyecek pek çok gelenek ve inanç bugün de azalmakla birlikte sürdürülmektedir.

Türk takılarına genel olarak bakıldığında, takıyı daha çok kadınların kullandığı, erkek takılarının çeşitlilik açısından kadınlarınkine oranla daha az olduğu görülmektedir. Özellikle baş takıları çoktur. Baş takıları; tepelik, üç kor (alınlık), zülüflük(yanak döven), çenelik, enselik, küpe, hırma; boyunda; gıdıklık(gerdanlık), kolye, hamaylı, döşlük; ayaklarda; halhal; belde; kemer; el ve kollarda; yüzük ve bilezik kullanılan takı çeşitlerine örnek oluştururlar (Türe, 2002).

Geleneksel takılarda pek çok metal işleme tekniğinin kullanılmasının yanı sıra Telkari ve Savat tekniklerinde oldukça dikkat çekici örnekler bulunmaktadır. Telkari Farsça bir terimdir. “ İnce altın ya da gümüş tellerin kıvrılarak, sarılarak ya da örülerek çeşitli desenler oluşturacak biçimde düzenlenmesi ve birbirlerine ya da metal bir zemin üzerine lehimlenmesiyle yapılan zarif görünümlü dantele benzeyen kafes işidir. Arkeolojik buluntular bu tekniğin İ.Ö 3000 de Mezopotamya’da, İ.Ö 2500 de ise Anadolu’da kullanıldığını göstermektedir.

Savat, Niello olarak da bilinir. Bezeme sanatında Metal eşya (çoğunlukla gümüş) üstüne oyulmuş desenleri doldurmakta kullanılan siyah renkli kükürtlü metal alaşımıdır. Belli oranda kükürtle gümüş ve bakır ya da kükürtle kurşun ve bakır karıştırılarak hazırlanır. Potada eritilen karışım, soğuduktan sonra havanda dövülerek toz haline getirilir. Bu toz, işlenecek eşyanın üstündeki yuvalara doldurularak alçak ısıda fırınlanır. Toz halindeki alaşım ısı ile sıvılaşır ve yuvanın içine yayılarak zemine sıkıca yapışır. Eşya soğuduktan sonra cilalanarak parlatılır. Savat tekniğinin Eski Roma’da uygulandığı bilinmektedir. Türklerde ve İranlı’larda savatın İslam’dan önce de bilindiği sanılmaktadır. İslam döneminde bu işin en önemli merkezleri Azerbaycan, Kafkasya, Anadolu’da da Van, Erzurum gibi doğu kentleridir. Bu kadar zengin ve her biri ayrı bir sanat eseri olan geleneksel takıların günümüz takılarında da benzer örneklerini görmek kayda değer bir gelişmedir (Arseven, 1970).

Ayrıca bunların yanı sıra; madeni eserleri süsleme yöntemleri olarak kalem işi teknikleri(çalma tekniği, kazıma tekniği),kakma(tel kakma, varak kakma),ajur tekniği, kabartma tekniği, kaplama ve yaldız, mineleme ve granülasyon(güverse) kullanılmaktadır.

Osmanlıların Avrupa topraklarında egemen olduğu zamanlar, bu sanat kolu Yugoslavya’da, Saraybosna ve Prizren’de çok ilgi görmüş, büyük ustaların yetişmesine neden olmuştur. Ancak XII. Yüzyılda Musul bu sanatın merkezi olmuş, daha sonra Horasan’da da telkari işçiliği yayılarak buralardan ustalar yetişmiştir. Hatta daha sonraları, Musul’dan Suriye’ye geçen bu işe batılılar Şam işi demişlerdir. XV. Yüzyıldan itibaren Türk sanatkarları bu işi ele alarak çalışmışlar ve Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da merkez oluşturmuşlar. Özellikle Mardin ve Midyat’ta çok ince ve güzel örnekler ortaya koymuşlardır. Bunları Gaziantep ve Diyarbakır takip etmiştir. Aynı şekilde telkari Trabzon’da da çok gelişmiş ve nice ustalar yetişmiştir. Daha sonraları İstanbul, Edirne, Bursa, Elazığ, Sivas ve Beypazarı gibi yöreler de birer merkez olmuştur. Bugün bu sanat kolu Erzurum, Erzincan- Kemaliye,

Kayseri, Bartın, Eskişehir, Kars-Hanak, Antalya, Trabzon-Sürmene, Urfa-Merkez bilhassa, Ankara-Beypazarı'nda en güzel biçimde gelişerek devam etmektedir (Barışta, 1998).

3.1 Takı çeşitleri

Takı çeşitlerini vücutta kullanılan bölgelere göre sınıflandırıyoruz. Baş, boyun-göğüs, el-kol, ayak ve beden takıları olmak üzere...

3.1.1 Baş takıları

-Tepelik: Anadolu'da köylü kadınların altın ve gümüş paralarla, bazı değerli taşlarla süslü başlık olarak fesin üstüne yerleştirilerek kullanılır, etrafından uçlarında paraların olduğu zincirlerin sarktığı daire biçiminde bir takıdır.”Tepeliklerde nazarlık olarak “Mühr-i Süleyman” motifine sıkça rastlanmaktadır. Tepelikler ilk kez gelin başında kullanılarak, günlük yaşamda yer alan bir süs olduğundan başlık değerini belirlerken, gelinin değerini de sembolize eder.

Genelde gümüşten yapılır. Altından yapılanına nadiren rastlanır. En büyük özelliği alına sarkan bölümün ortasına mavi renkte Firuze veya benzeri kıymetli mavi taşlar takılı olup sağ ve sol bölümlerine zincir ve çeşitli desenli parçalarla alın bölümü zenginleştirilmiş, sağ ve sol şakaklarda üstten geniş, alta doğru üçgen şeklinde daralan süslemelerle beraber sağ şakaktan sol şakağa ve ön taraftan arka tarafa gümüş zincirlerle birbirine bağlanarak, iki uç, başın arka tarafında birleştirilmiş şekilde meydana gelmesidir.Tepelik özel günlerde kullanılır.Genellikle duvak yerine kullanılan saf ipek örtünün üzerine, genç kızlarda ise; iğne oyali şifon eşarp üzerine takılır. Günümüzde ise bunlar kullanılmamaktadır.

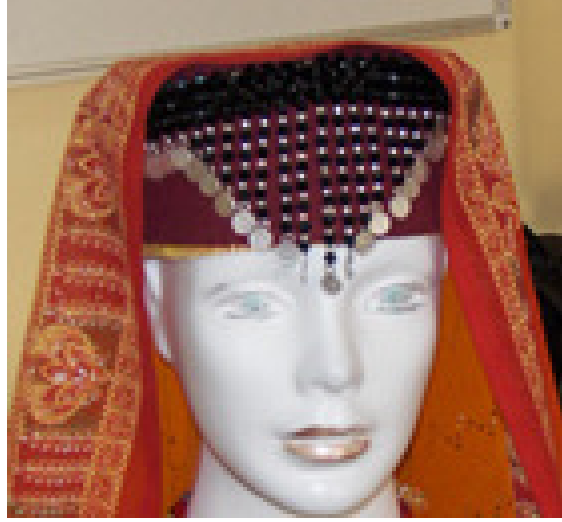
Fotoğraf 56: Tepelik

-Alınlık(üç kor): Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde baş süslemelerinde fesin ön kısmından, yanlara doğru takılarak kullanılan bir takı çeşididir. Çeşitli metal, boncuk ve taşlarla süslü, bolca zincirli takılardır. Alından yukarıya takılır. Başa takılan leçeğin üzerine iğnelenerek kullanılır. Altından veya gümüşten olanları vardır. Altından yapılanları altın bir zincire ortada en büyük bir Cumhuriyet altını olmak üzere, sağında ve solunda ikişer yarımlık altınlar, onların sağ ve solunda ise yine daha küçük olan ikişer çeyrek altınlar takılarak meydana gelen, alının üst kısmına takılır. İnce gümüş işlemelerle işlenmiş ve yine ortası geniş yanlara doğru inceleşen ve şakaktan şakağa kadar olanları da vardır.

Fotoğraf 57: Alınlık

-Fes süsü: Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde baş süslemelerinde fesin ön kısmından yanlara doğru takılarak kullanılan bir takı türüdür. Üçgen ,daire ve değişik motiflerin,zincir ve penezlerle süslenmesinden oluşan fes süsü kullanılan malzeme ve süsleme teknikleri açısından farklılık göstermektedir.

Fotoğraf 58: Fes süsü

-Yanak döven(zülüflük): Fesin yanlarından sarkıtılarak kullanılan, dairesel üçgen ve sembolik şekillerle,penez ve boncuklarla süslü takılardır. Bu takıyı takan kişi yürüdükçe takıda bulunan zincir ve penezlerin yanak üzerinde hareket etmesinden dolayı “yanak döven “ adı verilmiş olabilir. Ayrıca yanak dövne zülüflerin üzerine takılmasından dolayı olsa gerek ”züluf bastı” denildiğinden de bahsedilmiştir.

-Küpe: Kulağa, kanca veya pim yardımıyla takılan bir süstür. Kadınların süslenmek için, kulak memelerini deldirdikten sonra taktıkları, çoğunlukla madenden yapılan ve zaman zaman taşlarla da süslü bir takıdır.

Fotoğraf 59: Telkari küpe

-Hızma: Burun kanadına takılan süslü, altın ya da gümüş, çoğu zaman halka biçiminde bir takıdır. Buruna takılan bir takı olup, altın ve gümüşten yapılan çeşitleri vardır. Bazıları sade bir yuvarlak şekildedir, bazıları ise bu yuvarlak şekle bir küçük parça daha takılarak saçaklandırılarak kullanılır.

Fotoğraf 60: Hızma

-Çenelik: Bazı yörelerde çene altından geçirilerek alının her iki yanında fese veya başörtüsüne tutturularak kullanılan bir takıdır. Takının bu şekilde kullanılmasından ötürü çoğu yörede çenelik denilmektedir. Ayrıca Yücek, İlmeçeri, Sakalduruk Sakaldırak ve Tombaka gibi isimleri de vardır.

-Enselik: Başın arkasına örtü üzerinden sağlı sollu olarak, saç korunun üzerine takılır ve enseden aşağıya doğru sarkar. Dört sıra halinde saçaklı madeni bir takıdır (Aras, 1996).

3.1.2 Boyun ve göğüs takıları

-Kolye: Gerdanlıkla aynı anlamı taşır görünse de, gerdanlıktan daha uzun, boyundan göğüse doğru uzanan takılardır.

Fotoğraf 61: Kolye örneği

-Pendantif: İnce bir zincirle boyna takılan değerli takı.

Fotoğraf 62: Pendantif

-Gerdanlık: Değerli taş veya madenden, boncuktan ya da altın paralardan yapılmış, boyna takılan takıdır. Gerdanlık veya gıdıklıklar fazla sarmazlar. Boynun omuzlarla birleştiği kısımda kullanılır. Levziklerin bir zincir üzerinde sıralanmasından meydana gelmiş çeşitleri olduğu gibi, haplı, salkımlı ve akik taşlı çeşitleri de vardır.

Fotoğraf 63: Gerdanlık

-Broş: Göğüs üzerine iğne yardımıyla tutturulan süslerdir.

Fotoğraf 64: Broş

-Kravat iğnesi: Kravat tutturmada kullanılan bir aksesuardır.

Fotoğraf 65: Kravat iğnesi

-Hamaylı: Üzerinde ayet ya da duaların yazılı olduğu levhalar şeklinde veya ayetlerin yazılı olduğu kağıtları muhafaza eden takılardır. Bir tanesi silindir biçiminde, diğeri üçgen şekilde, sonuncusu dikdörtgen bir kutu şeklinde yapılır. Silindir şeklinde olanlara hamaylı, üçgen şeklinde olanlara muskalık denilir. Bu iki şekil hem kadınlar, hem erkekler tarafından kullanılmaktadır. Ancak dikdörtgen kutu şeklinde olanlar erkeklere özgüdür. Kadınlarda malzeme olarak altın ve gümüş kullanılmakla beraber, erkek takılarında gümüş kullanılmış ancak altın çok kullanılmamıştır. bu takıların silindir, üçgen veya dikdörtgen biçimli olanlarının yanında, çok ince sigara tabakası şeklinde kapaklı olanları da vardır. Boyuna takılan bu takı, koltuk altından bele doğru veya boyuna takılıp göğüse doğru sarkanları da kullanılmaktadır. Bu takıların muhafazaları, altından, gümüşten veya değerli boncuklardan işlenmiş şekildedir.

Fotoğraf 66: Hamaylı

-Döşlük: Göğüs üstüne gelecek şekilde kullanılan takıdır.

Fotoğraf 67: Döşlük

-Köstek: Erkeklerin saat ucuna taktıkları zincirlerdeki süslemeli parçalardır. Yeleğin üzerine tutturulan gümüş zincir.

Fotoğraf 68: Köstek

3.1.3 El-kol takıları

-Yüzük: Değerli taş ve metallerle yapılan ve parmağa takılan bir takıdır.

Fotoğraf 69: Yüzük örneği

-Pazubent: Kolda pazulara takılan bir takı çeşididir.

Fotoğraf 70: Pazubent

-Kol düğmesi: Kol manşetlerine takılarak kullanılan işlevsel bir takıdır.

Fotoğraf 71: Kol düğmesi

-Bilezik: Telkari süslemeli ve menteşeli (tahta bilezik) olan tipleri yanında uç kısımları yılan başı şeklinde, kalın yuvarlak gümüşten olanları da vardır. Siverek’te genellikle gelin olacak kızlar için akıtma denilen enli bilezikler takılır (Arlı, 1989).

Fotoğraf 72: Bilezik

3.1.4 Ayak takıları

-Halhal: Bilezik şeklinde ayak bileklerine takılan halka biçiminde, üzerinde de ses çıkaran çingirakların olduğu bir takıdır. Bu takı bayanlar tarafından kullanıldığı gibi çocuklara da takılmaktadır. Ayağa takılan bir bileziğin çevresi, habbe denilen nohut iriliğindeki içi boş gümüş topların küçük bir halka ile bileziğe takılan, içerisine konulmuş sert cisimler kişi yürüdüğünde sesler çıkarmasını sağlar. Ayrıca bu bileziğe küçük parçalar da takılarak saçaklandırılıp, seslerin daha zengin çıkmasını sağlar. Halhal bazı yörelerde büyükler tarafından kullanılmaz. Sadece çocuklar ve genç kızlar tarafından kullanılır. Bunun da iki nedeni vardır. Her çocuğun halhalının sesi ayrıdır. Her anne ve baba kendi çocuğunun halhalının sesini tanır. Çocuklarının kullandıkları halhal sayesinde anne ve babaları onların nerede olduğunu anlarlar. Genç kızlar ise halhalın çıkardığı ses sayesinde akrep ve benzeri zehirli hayvanların kendilerine yaklaşmasını önlemek için kullanırlar.

Fotoğraf 73: Halhal

3.1.5 Beden takısı

-Kemer: Siverek ve yöresinde kullanılan kemer takılar, altından veya daha çok gümüşten ve çok ince el işlemeleriyle işlenmiş renkli bocuklardan yapılır. Altın ve gümüş olanları, kişinin kendi zevkine uygun olarak, bir kemerin üzerine düzenli bir şekilde sıralayıp sabitleştirdiği altın ve gümüşlerden yapılabilirdi. Renkli ve değerli boncuklardan yapılanlarında çeşitli kilim, geometrik ve hayvan resimli desenlerle yapıp bu desenlere uygun tokalarla süsleyerek kullanılmaktadır (Şener, 1997).

Fotoğraf 74: Kemer

4. Beypazarı'nda dirilen zarafet;''Telkari''

Telkâri işçiliğinin Milattan Önce 3000 yılında Mezopotamya'da, 2500 yılında da Anadolu'da yapıldığını söylüyor arkeolojik buluntular. Asya'da pek çok yerde yapılan telkâri işçiliğinin, eski Yunanlılar ve Romalılar tarafından da uygulandığı göz önüne alınırsa bu sanatın hem Doğulular hem de Batılılar tarafından sevildiğini ve benimsendiğini söyleyebiliriz rahatlıkla. Anadolu'nun Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde 15. yüzyıldan beri yapıla gelen telkâri işçiliğinde, hem altın hem de gümüş kullanılmasına rağmen, zaman içinde gümüş telkârının daha çok tutulduğu görülmüştür (Arlı, 1990).

Sanatları hafızalarında, yetenekleri ellerinde, gün boyunca silindirden şerit çekiyor, haddelerde tel inceltiyor, hünerli elleriyle Beypazarlı kuyumcu ustaları. Şalomenin ölgün alevine örsün, çekicinin sesi karışıyor ve onlar altına, gümüşe şekil veriyorlar... Bu topraklarda binlerce yıldır süregelen sanatın son temsilcileri olan kuyumcu ustaları, Ankara Beypazarı'nın kıraç topraklarını gümüşle, altınla renklendiriyorlar... Bu kıraç topraklar ki, tarihi, birer sanat eseri olan eski evleri, el sanatları ve telkari ustalarıyla "sıradan bir Anadolu kasabası" olma yazgısından kurtarmış kendini...

Beypazarı'nın ustaları kuyumculuğun burada 150–200 seneden beri yapıldığını söylüyorlar. Bu kaydolan bir zaman dilimi sadece... Büyük dedelerden dedelere, dedelerden babalara ve kendilerine uzanan bir soyağacı gibi... Oysa "kuyumculuk" denen bu ağacın kökleri bu topraklarda alabildiğince eskilere uzanıyor... Kuyumculuk, Ankara'nın geleneksel el sanatlarından biri olmayı tarih boyunca sürdürdü. Zaman zaman unutulsa ve parlaklığını yitirse de Ankara ve çevresi kuyumculuk için önemli merkezlerden biri olma özelliğini hep taşıdı (Temizocak, 1985).

4.1 Telkari Çeşitleri

Telkari çeşitlerini hasır telkari, kakma telkari ve kafes telkari olmak üzere üç başlık altında inceliyoruz.

4.1.1 Hasır Telkari

"Örgü işi" veya "Trabzon işi" olarak da bilinen bu teknikte, ürün tellerin örülmesi ile ortaya çıkarılmaktadır. Daha çok Trabzon yöresinde uygulanan bu teknikte altın ve gümüş teller sekiz santimetreye kadar ende örülerek şeritler haline getirilmektedir. Daha sonra

silindirler arasından geçirilen bu örgüler ezilerek tam bir örgü şerit haline getirilir. Bu şeritler uygun uzunlukta kesilerek bilezik ve kolye yapılır (Ülger, 1992).

Fotoğraf 75-76: Hasır örgü telkari örnekleri

4.1.2 Kakma Telkari

Bu teknikte bir taş, maden veya ağaç yüzey üzerine kazınan şekil ya da oyukların içine tel yerleştirilir. Tel kakma yapılacak yüzey üzerine çizilen şekil, kazıma veya asitle oyma tekniği ile yüzey üzerinde çukurlaştırılır. Bu çukura yerleştirilen çoğunlukla köşeli tel çekiçle vurularak sıkıştırılır ve şekil içerisine gömülür. Yüzeyden taşan kısımlar alınır, eğelenir, perdahlanıp parlatılır. Bu teknikle silah kabzaları, bıçak sapları, şemsiye sapları, zarf açacakları, yazı takımları, kaşık sapları, tespihler, nalınlar, ağızlıklar, baston sapları, şamdanlar, vb. eşya süslenir (Demirtaş, 1996).

Fotoğraf 77: Madene pirinç tel ve sedef kakılarak yapılmış bir örnek

Fotoğraf 78: Masif ceviz ağacı üzerine tel ve sedef kakma yöntemi ile yapılmış bir örnek

4.1.3 Kafes (Serbest) Telkari

Bu teknikte tellere şekil verildikten sonra kaynakla birleştirilerek bir ana iskelet oluşturulur. Bu iskeletin içi daha ince tellerle doldurulduktan sonra yine kaynak yapılır ve gerekirse ürün minik kürelerle ve toplanlarla süslenir. Bu teknikle kül tablaları, çakmak kılıfları, sigara ve mücevher kutuları, şamdanlar, tepsiler, şekerlikler, vazolar, ağızlıklar, nargile uçları, çiçekler, sigara tabakaları, fincan, bardak, sürahi vb. eşya kılıfları, abajurlar, çeşitli tabaklar, düğmeler, kol düğmeleri, küpeler, tepelikler, kolyeler, broşlar, bilezikler, kemerler ve yüzükler üretilir. Beypazarı'nda telkârîde bu teknik kullanılır. (Özbağı, 1989)

Fotoğraf 79: Kafes telkari yapımı

Fotoğraf 80: Kafes telkari örneği

4.2 Telkari Yapım Aşamaları ve Bir Kolye Ucunun Analizi

Telkari sabır, ustalık ve beceri gerektiren bir sanattır. Usta ellerde şekil alan tellerin hikâyesi tel çekme ile başlar.

4.2.1 Tel Çekme

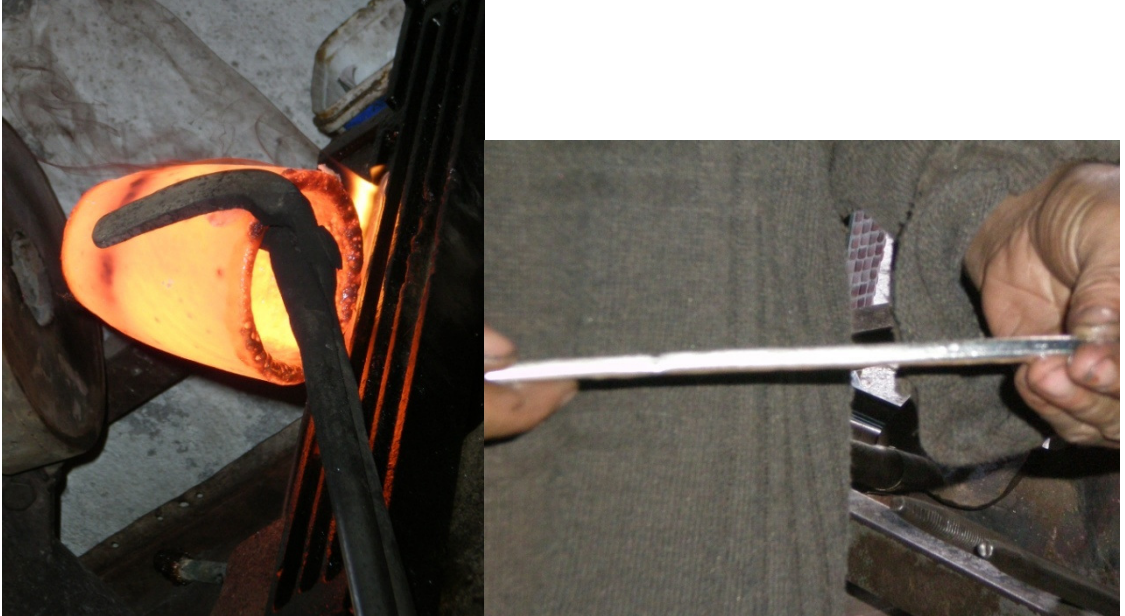
Ürünün modeli ve kullanılacak süslemeler belirlendikten sonra, telkarinin serüveni önce “tel çekme”yle başlıyor. Gümüş külçeler veya hurdalar önce potada eritilerek şideye dökülüyor ve ince çubuklar haline getiriliyor. Tel elde etmek için çubuklar silindirden geçiriliyor. Ancak silindirden geçen teller işin gerektirdiği incelikte olmadığı için, devreye “hadde” giriyor. Haddelerden geçirilerek istenilen inceliğe getiriliyor.

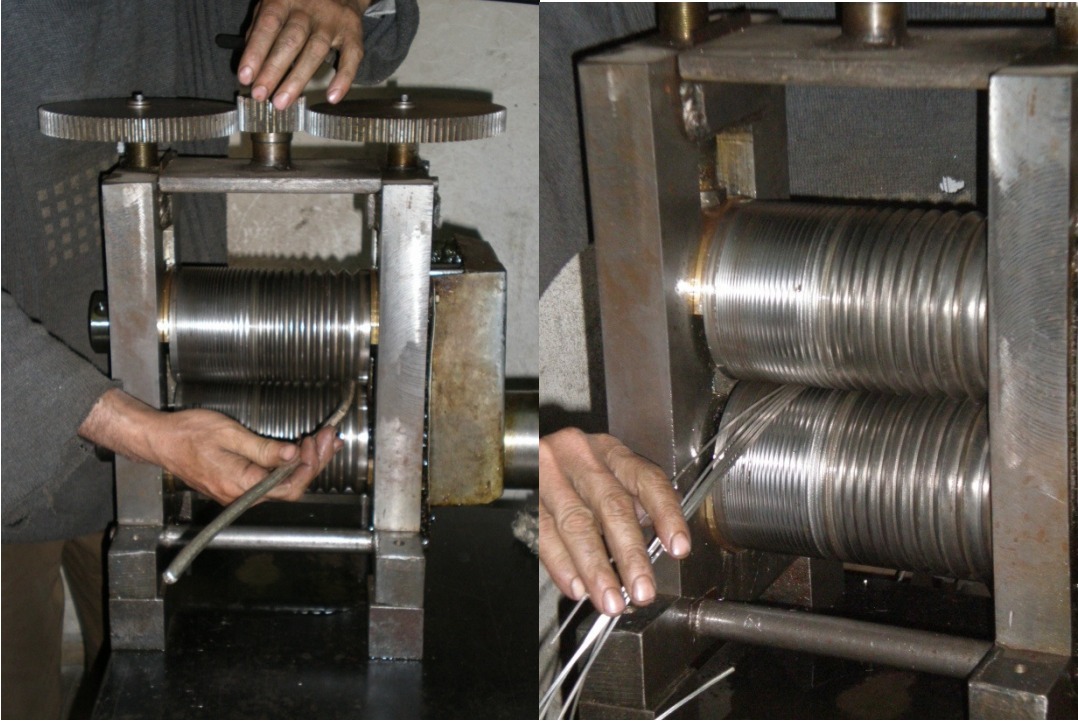
Fotoğraf 81-82-83: Doğada bulunan saf su gümüşü(granül gümüş)

Fotoğraf 84-85: Saf gümüşün potada eritilmesi, eriyen gümüş kabının maşa ile alınması

Fotoğraf 86-87: Eriyen gümüşün oluklu şideye dökülmesi ve şideden alınan çubuk halindeki gümüş

Fotoğraf 88-89: Çubuk haline gelen gümüşün silindirden geçirilerek inceltilmesi

Fotoğraf 90-91: Telin istenilen inceliğe ulaşabilmesi için silindirden sonra hadde makinesinden ya da farklı ölçülerdeki el haddelerinden geçirilmesi

Fotoğraf 92-93: İstenilen inceliğe gelen tellerinin çatı teli olarak kullanılabilmesi için düz silindirden geçirilerek yassı hale getirilmesi ve dolgu teli olarak kullanılacak telin bükülmesi işlemi. Bükülen tel, çatı teli gibi silindirden geçirilerek yassı hale getirilir.

Fotoğraf 94: Eğer telkari de tırtır modeli uygulanacaksa dolgu teli tırtır makinesinden geçirilerek tırtıklı bir form verilir.

4.2.2 Model Hazırlama

Yapılacak ürün önce ana hatlarıyla 1 / 1 ölçekte bir kâğıt üzerine çiziliyor. Ürünün ana iskeletini oluşturacak parça esas alınarak hangi kısımlarında kaç mikron kalınlığında tel

kullanılacağı, iç kısmının ne şekilde, hangi desenlerle doldurulacağı belirleniyor ve taslak üzerine yazılıyor (Ergenekon, 1980).

4.2.3 Tavlama

Haddelerden çekilen ve bükülen gümüş teller, işleme maruz kaldıkları için süratle sertleşiyor ve işlemede büyük kolaylık sağlayan yumuşaklığını kaybediyor. Bu tellerin yumuşaklıklarını tekrar kazanmaları ve işlenebilecek yumuşaklığa gelebilmesi için “tavlama” işleminden geçmeleri gerekiyor. Asbest bir plaka üzerinde ısıtılarak tavlaniyor ve kolay şekil almaları sağlanıyor. Tellerin çekilmeleri ve ürüne işlenmeleri sırasında tavlama işlemi sık sık yapılıyor.

Fotoğraf 95: Silindirden geçmiş gümüş telin tavllanması

4.2.4 Kesim

Herhangi bir ürün yapılacağı zaman gerekli bütün teller taslak üzerinde belirlenen kalınlık ve uzunluklara göre kesilerek hazırlanıyor (Enginova, 1990).

Fotoğraf 96: Yassı hale getirilen çatı telinin istenilen ölçüde kesilmesi

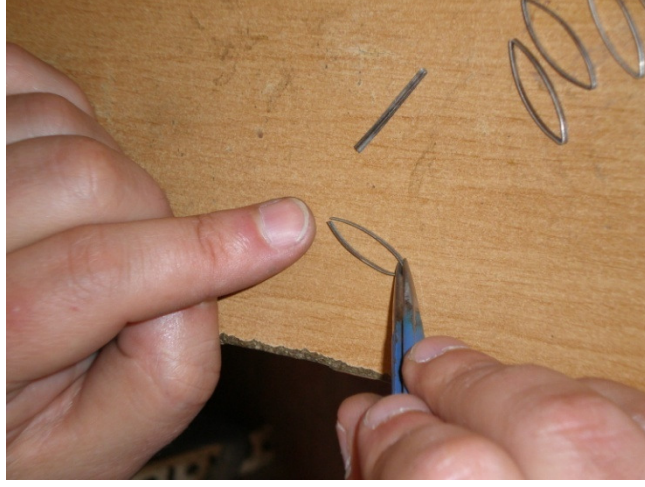

Fotoğraf 97: Kesilen tellerin bükülmesi

4.2.5 Şekil Verme

Şekil verme aşamasına gelindiğinde önce ürünün ana iskeletine ait olan daha önceden kesilen ve yassı hale getirilen teller çizilmiş olan taslak üzerine konularak şekillendiriliyor ve belirli yerlerinden kaynakla birleştiriliyor. Ana iskeletin tel kalınlığı, iskeletin içine yerleştirilecek tel kalınlığının iki katı oluyor. Ana iskelet, muntaç, çatı, kılavuz adlarıyla da anılıyor. Ana iskelette kullanılan teller genel olarak 75 mikron kalınlığında oluyor. İskeletin içini dolduracak motifler ise yaklaşık 30 mikron kalınlığındaki bazen daha ince tellerden yapılıyor. İskelet denilen ana çerçevenin içini dolduracak motiflerin oluşturulması olağanüstü incelikli bir uğraş gerektiriyor. Tellerin kimi kıvrımlı, kimi burgulu, kimi yuvarlak oluyor. İskeletin içerisindeki boşluklar bu ince tellerle dolduruluyor ve sıkıştırılır, gerekli yerlerden kaynakla birleştiriliyor. Bu şekilde içleri doldurularak hazırlanmış parçaların her

birine bükülerek yada çukurlaştırılarak son şekil veriliyor ve parçalar ara bağlantılarla birleştirilerek bir araya getiriliyor (Özkan, 1982).

Fotoğraf 98: Bükülen tellere şekil verilmesi

Fotoğraf 99: Şekil verilen tellerin uç kısımlarının kaynak ile birleştirilmesi

Fotoğraf 100: Belirlenen modelin hazırlanması için çatı tellerinin kaynak ile bir araya getirilmesi

Fotoğraf 101: Çatı telinin içini doldurmak için dolgu teline form verilmesi

Fotoğraf 102-103: Form verilen dolgu tellerinin çatının içine yerleştirilmesi

4.2.6 Ayrıntıların Yapımı

Ana iskelet ve ana iskeletin içinin telkari motifleri ile doldurulmasıyla iş bitmiyor. Telkârîde bir ürünü oluştururken ana parçaların dışında bu ana parçaları birleştirmede ve süslemede çeşitli yardımcı unsurlar, parçacıklar kullanılıyor. Örneğin “Güverse” olarak tanımlanan granül işi minik küreler Beypazarı telkari ürünlerinde yan süsleme ögesi olarak sıkça kullanılıyor. Güverse hem süsleme amacıyla kullanılırken, hem de ana parçaların birleştirilmesine yarıyor. Güverse yapılırken, ince teller matkap yardımıyla bir çivi üzerine sarılıyor. Daha sonra bu çivi üzerine sarılan teller makas yardımıyla enine kesilerek küçük halkalar elde ediliyor. Bu halkalar harlı alevle ısıtılıp eritilerek minik bir top haline getiriliyor. Sonra iki ağaç blok arasında sıkıştırılıp döndürülerek yuvarlaklaştırılıyor. Böylece 1-2mm çapında içi dolu kürecikler elde ediliyor (Kuşoğlu, 2002).

Daha büyük küre ve topları yaparken gümüş plaka önce presle değişik çaplarda daireler halinde kesiliyor. Daha sonra daire şeklindeki bu düz pullar “heştekte” denilen üzerinde çeşitli çaplarda yarım küre şeklinde ayrılmış düzgün çukurlar bulunan aletin uygun çukuruna konuyor. Astar, sıra ile büyükten küçüğe doğru değişik ebattaki çukurlarda havşa denilen aletle dövülerek istenilen ebatlarda bombe sağlanıyor. Elde edilen yarım küreler kaynakla birleştirilerek içi boş küreler elde ediliyor.

Eğer üründe zincir kullanılacaksa tellerden halkalar yapılıyor. Her bir halka ayrı ayrı birleştiriliyor, teller daire, elips veya dikdörtgen olan malafalara sarılıyor. Kalıp çıkarıldıktan sonra kesiliyor. Ek yerlerinden birbirinin içinden geçecek şekilde birleştirilerek kaynak yapılıyor (Temizocak, 1985).

Fotoğraf 104: Ana hatları tamamlanan kolyenin ayrıntılarına geçilmesi, tepe kısma bir çiçek içinde yarım top, ortaya bir güverse ve uç kısımlara halkalar eklenmesi

Fotoğraf 105: Uç kısımdaki halkalara pul takılması

Fotoğraf 106: Kolyenin kordon geçecek kısmının yapılması

Fotoğraf 107: Takılan pulların ve kordon geçecek kısmının halkalarının kaynatılması

4.2.7 Birleştirme ve Kaynak

Telkâri tekniği ile yapılan her ürünün tamamı telden yapılır. Bunun için bir ürün binlerce parçadan bükülerek ve birleştirilerek oluşturulur. Bu yüzden bu teknikte kaynak

önemli bir yer tutar. Birleştirmede kaynak yapılırken gerekli ısı “şalome” adı verilen bir araçla sağlanıyor. Kaynak aşamasında parçalar toz kaynakla birleştiriliyor. Kaynak materyali olarak gümüş – pirinç karışımı bir alaşım kullanılır. Toz halindeki bu karışık boraksla karıştırılıyor. Birleştirilecek parçaların üzerine bu kaynak tozu ekiliyor ve şalome ile ısıtılarak tellerin birleşmesi sağlanıyor (Türe, 2005).

Fotoğraf 108: Dolgu telleri ile doldurulan çatının üzerine toz kaynak ve boraks karışımı dökülmesi

Fotoğraf 109: Toz kaynak-boraks karışımı dökülen modelin ateş tuğlası üzerinde şalome ile kaynatılması

4.2.8 Ağartma

Ürün tamamlanıp vitrine çıkmadan önce “ağartma” işlemine tabi tutuluyor. Bütün parçaları birleştirilmiş bir ürün son şeklini aldığı zaman ısıtma, kaynak ve diğer işlemler nedeniyle kirlenmiş, kararmış ve oksitlenmiş durumdadır. Ürünün doğal parlak rengini

alabilmesi için ağartma işlemi uygulanmaktadır. Bu uygulamada bütün ürünler bir bakır kap içine konulur ve üzerlerine nitrik asitli su ilave edilir. Ürünler doğal renklerini alıncaya kadar birkaç dakika süreyle kaynatılır. Daha sonra bol su ile durulanır ve kurutulur (Sular, 1998).

Fotoğraf 110: Bakır kap içine konan ürünün üzerine asitli su ilave edilmesi

Fotoğraf 111: Asitli su içindeki ürünün kaynatılması

Fotoğraf 112: Asitli suda kaynatılan ürünün yıkandıktan sonra kurutulması

4.2.9 Son İşlemler

Ağartılan ürünler deterjanlı (eskiden deterjan yerine çöven kullanılırdı) su ile tekrar yıkanır ve ince telli bir fırça ile iyice fırçalanır. Yüzeydeki fazlalıklar ve kaynak artıkları temizlenir; ürünlerin yüzeyi düz bir çelik parçası ile parlatılır. Ayrıca isteğe göre ürünün parlatılma işlemi bittikten sonra ürün oksitlenerek kullanılabilir. Oksitlenen ürün eskitilmiş bir görünüm alır (Ulusman, 2000).

Fotoğraf 113: Ürünün deterjanlı su ile fırçalanması

Fotoğraf 114-115: Ürünün bitmiş hali ve oksitlenmiş hali

B. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Peşken (2007) “Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Dekoratif Sanatlar Anabilim dalında uygulanan takı tasarımı dersi eğitim programının incelenmesi” isimli yüksek lisans tezinde 2006–2007 eğitim-öğretim yılı el sanatları 3 ve 4. Sınıf öğrencilerinin takı tasarımı dersleri hakkındaki görüşlerine göre değerlendirmiştir. Öğrencilere uygulanan anket sonucunda, öğrenciler programdaki derslerin saatleri yeterli bulunurken, kullanılan teknikler yetersiz bulunmuştur. Öğrenciler piyasada bulunan ürünlerle, kendi yaptıkları ürünler arasında benzerlik olduğunu düşünmekte, yaptıkları ürünleri satma ve sergilenme imkânı bulamamaktadır. Atölyeler büyüklük açısından yeterli fakat, araç-gereçler teknolojik açıdan yetersizdir.

Şentürk (2007) “Anadolu takılarındaki motifler ile Tunus takılarındaki motiflerin incelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde takının tanımı, tarihi, önemi, çeşitleri, Anadolu ve Tunus’ta takı, kuyumculukta süsleme teknikleri, kuyumculukta kullanılan motifler ile ilgili araştırmalarını yapmış ve bazı yorumlar getirmiştir.

Büyükyazıcı (2008) “Trabzon ilinde altın ve gümüş işlemeciliği” adlı doktora tezinde kuyumculuğun tarihi, hammaddeleri, kuyumculuk teknikleri, takı çeşitleri, kuyumculukta

kullanılan araçlar, Trabzon’da takı yapımı, tarihsel gelişimi, üretilen takılar-özellikleri, kullanılan araç-gereçler gibi konuları kapsamlı olarak ele almış ve yorumlar getirmiştir.

Yılmaz (2008) “Beypazarı teknik bilimler meslek yüksekokulu kuyumculuk ve takı tasarımı programının incelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde eğitim, program geliştirme, mesleki ve teknik eğitim tanımları, özellikleri, gelişimi, maden sanatı, hammaddeleri, yapım teknikleri, kuyumculuk sanatı, tarihsel gelişimi, kullanılan araç-gereçleri, Beypazarı ilçesinin tanıtımı ve Beypazarı teknik bilimler myo kuyumculuk ve takı tasarımı programını incelemiştir.

BÖLÜM III

A. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren, örneklem, veri toplama tekniği ve verilerin analizi hakkında bilgi verilmiştir.

1. Araştırma Modeli

Bu çalışmanın modeli, betimsel araştırma modelidir.

2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini, Ankara ili Beypazarı ilçesindeki seçilen atölyelerde üretilen telkari kolyeler oluşturmaktadır. Farklı atölyelerden seçilen 100 örnek kolye araştırmanın örneklemine oluşturmaktadır.

3. Veri Toplama Tekniği

Bu araştırmada seçilen gümüş telkari kolyeler gözlem formunda ele alınan özelliklere göre incelenmiştir.

Gözlem formunda gümüş telkari kolyelerde kullanılan malzemelere ilişkin bulgular, gümüş telkari kolyelerde kullanılan motiflere ilişkin bulgular ve gümüş telkari kolyelerde kullanılan bezeme türüne ilişkin bulgular yer almaktadır.

4. Verilerin Analizi

Gözlem formu 2008-2009 ders yılı içinde incelenen gümüş telkari kolyelerin kullanılan malzeme, kullanılan motif ve kullanılan bezeme türüne göre ayrı ayrı ele alınması ile oluşmuştur. 100 örnek kolye bu özellikler çerçevesinde incelenmiştir.

Verilerin analizinde SPSS (Statistical Package For Social Sciences) 13.0 programı kullanılmıştır. Ölçme aracının geliştirilmesinde ve verilerin analizinde ölçme değerlendirme uzmanının görüşlerine başvurulmuştur.

Bu araştırmada incelenen kolyelerin özelliklerine (malzeme, motif, bezeme türü) ilişkin elde edilen bulguların analizinde SPSS paket programından faydalanılarak frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmış, her örnek ayrı ayrı ele alınmış, bulgular uygun tablolar haline getirilerek yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

A. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın genel amacı doğrultusunda incelenen örneklerin sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

TABLO 1: GÜMÜŞ TELKARİ KOLYELERDE KULLANILAN MALZEME, MOTİF VE BEZEME TÜRÜ																						
ÜRÜN NO	KULLANILAN MALZEMELER											KULLANILAN MOTİFLER							BEZEME TÜRÜ			
	GÜMÜŞ ÇATI VE DOLGU TELİ	GÜMÜŞ TEL	GÜHERSE	HALKA	ZİNCİR	İÇİ BOŞ HALKALI YARIM KÜRE	İÇİ BOŞ YARIM KÜRE	PUL	PLAKA	SENTETİK TAŞ	İNCİ	MEKİK	DAMLA	ÖRGÜ	SARMA	TEK TİP	TIRTIR	PİTPİT	BİTKİSEL BEZEME	GEOMETRİK BEZEME	SEMBOİK BEZEME	HAYVANSAL BEZEME
1	X		X	X		X								X				X		X		
2		X	X	X		X								X				X		X		
3		X	X	X		X								X						X		
4	X		X	X	X		X						X						X			
5	X		X	X	X								X						X			
6	X		X	X	X							X	X						X			
7	X		X	X	X			X				X								X		
8	X		X	X	X	X						X			X				X			
9	X		X	X	X	X								X		X			X			
10		X	X						X									X		X		
11	X		X	X	X	X						X	X						X			
12	X			X	X								X							X		
13	X		X	X	X							X							X			
14	X		X	X	X												X			X		
15	X		X	X	X							X								X		
16	X		X	X									X						X			
17	X		X	X	X	X						X							X			
18	X			X	X							X									X	
19		X	X	X		X								X							X	
20		X	X	X		X								X							X	
21	X			X		X				X		X			X				X			
22	X			X	X							X	X								X	
23		X	X	X	X	X								X							X	
24	X		X	X	X	X		X				X									X	
25	X		X	X	X	X							X								X	
26	X			X	X	X				X		X			X				X			
27	X			X									X								X	
28	X		X		X							X									X	
29	X			X	X										X				X			
30	X		X	X												X			X			
31	X		X	X	X								X				X			X		
32	X		X	X	X	X									X				X			
33	X		X	X								X					X			X		
34	X		X	X								X					X		X			
35		X	X	X														X	X			
36		X	X	X														X	X			
37	X		X								X	X	X			X	X			X		

38	X		X												X				X		
39	X				X					X			X		X			X			
40	X		X	X	X					X		X						X			
41	X	X	X	X								X			X	X					X
42		X	X	X										X					X		
43	X		X	X	X							X	X						X		
44	X		X	X	X							X							X		
45	X		X									X			X					X	
46	X		X	X									X						X		
47	X							X				X				X			X		
48	X			X								X	X		X	X				X	
49	X	X	X												X				X		
50	X		X	X									X			X			X		
51	X		X	X											X	X			X		
52	X			X								X								X	
53	X	X		X			X	X				X	X						X		
54	X			X								X	X			X			X		
55	X		X	X								X	X						X		
56	X		X	X											X					X	
57	X			X													X		X		
58	X		X	X									X						X		
59	X		X	X											X				X		
60	X		X	X								X	X			X			X		
61	X			X						X					X				X		
62	X		X	X									X						X		
63	X	X											X			X				X	
64	X	X											X			X				X	
65	X		X	X								X				X			X		
66	X	X		X								X				X			X		
67	X		X	X								X				X			X		
68	X			X													X		X		
69	X			X								X	X			X					X
70	X		X	X				X					X		X					X	
71	X	X	X	X								X	X		X	X					X
72	X	X		X			X					X	X			X			X		
73	X		X	X												X			X		
74	X		X	X									X								X
75	X			X								X				X			X		
76	X	X	X	X									X		X	X					X
77	X		X	X									X			X	X				X
78	X		X	X											X	X			X		
79	X		X	X												X			X		
80	X			X								X	X			X					X
81	X		X	X								X					X		X		
82	X			X				X								X					X
83	X		X	X								X				X					X
84	X		X	X									X		X					X	
85	X		X	X									X			X			X		
86	X		X	X								X				X			X		
87	X	X	X	X												X		X			X
88	X	X	X	X												X		X	X		
89	X	X	X	X											X				X		
90	X	X	X	X								X			X	X		X	X		
91	X		X	X												X					X
92	X	X	X	X												X					X
93	X	X		X												X					X

94	X		X	X											X	X			X			
95	X			X											X				X			
96	X			X								X				X					X	
97	X		X									X				X						X
98	X		X												X	X			X			
99	X	X	X	X								X						X	X			
100	X	X	X	X									X			X		X			X	
TOP LAM	91	25	72	90	25	16	3	5	2	5	1	44	36	8	24	42	9	11	53	30	13	5

Gözlem formundaki ürünlerden 38'i gerdanlık,62'si kolye ucu olarak tespit edilmiştir.

1. Gümüş Telkari Kolyelerde Kullanılan Malzemelere İlişkin Bulgular

Bu bölümde Ankara'nın bir ilçesi olan Beypazarı'nda yapılan gümüş telkari kolyelerde kullanılan malzemelere ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

TABLO 2: GÜMÜŞ TELKARİ KOLYELERDE KULLANILAN MALZEMELER			
MALZEMELER		f	%
1	GÜMÜŞ ÇATI VE DOLGU TELİ	91	91.0
2	GÜMÜŞ TEL	25	25.0
3	GÜHERSE	72	72.0
4	HALKA	90	90.0
5	ZİNCİR	25	25.0
6	İÇİ BOŞ HALKALI YARIM KÜRE	16	16.0
7	İÇİ BOŞ YARIM KÜRE	3	3.0
8	PUL	5	5.0
9	PLAKA	2	2.0
10	SENTETİK TAŞ	5	5.0
11	İNCİ	1	1.0

Tabloda görüldüğü gibi incelenen 100 üründen % 91'inde çatı ve dolgu teli, % 25'inde gümüş tel, % 72'sinde güherse, % 90'ında halka, % 25'inde zincir, % 16'sında içi boş halkalı yarım küre, % 3'ünde içi boş yarım küre, % 5'inde pul, % 2'sinde plaka, % 5'inde sentetik taş ve % 1'inde inci kullanılmıştır.

İncelenen kolyelerde malzeme olarak en çok gümüş çatı ve dolgu teli ile halkanın,bunları sırası ile gühersenin, zincir ve gümüş telin, içi boş halkalı yarım kürenin, pul ve sentetik taşın, içi boş yarım kürenin, plakanın ve incinin kullanıldığı görülmüştür.

2. Gümüş Telkari Kolyelerde Kullanılan Motiflere İlişkin Bulgular

Bu bölümde Ankara'nın bir ilçesi olan Beypazarı'nda yapılan gümüş telkari kolyelerde kullanılan motiflere ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

TABLO 3: GÜMÜŞ TELKARİ KOLYELERDE KULLANILAN MOTİFLER			
MOTİFLER		f	%
1	MEKİK DOLGU	44	44.0
2	DAMLA DOLGU	36	36.0
3	ÖRGÜ MOTİFİ	8	8.0
4	SARMA DOLGU	24	24.0
5	TEK TİP DOLGU	42	42.0
6	TIRTIR DOLGU	9	9.0
7	PİT PİT MOTİFİ	11	11.0

Tabloda görüldüğü gibi incelenen 100 üründen % 44'ünde mekik dolgu, % 36'sında damla dolgu, % 8'inde örgü motifi, % 24'ünde sarma dolgu, % 42'sinde tek tip dolgu, %9'unda tırtır dolgu ve % 11'inde pıt pıt motifi kullanılmıştır.

İncelenen kolyelerde en çok tercih edilen motifin mekik ve tek tip dolgunun olduğu,bunu sırasıyla damla, sarma, pıt pıt, tırtır ve örgü motifinin takip ettiği görülmektedir.

3. Gümüş Telkari Kolyelerde Kullanılan Bezeme Türüne İlişkin Bulgular

Bu bölümde Ankara'nın bir ilçesi olan Beypazarı'nda yapılan gümüş telkari kolyelerde kullanılan bezeme türlerine ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

TABLO 4: GÜMÜŞ TELKARİ KOLYELERDE KULLANILAN BEZEME TÜRÜ			
BEZEMELER		f	%
1	BİTKİSEL BEZEME	52	52.0
2	GEOMETRİK BEZEME	30	30.0
3	SEMBOLİK BEZEME	13	13.0
4	HAYVANSAL BAZEME	5	5.0
TOPLAM		100	100.0

Tabloda görüldüğü gibi incelenen 100 üründen %52'si bitkisel bezeme, %30'u geometrik bezeme, %13'ü sembolik bezeme, %5'ü ise hayvansal bezeme türü kullanılarak yapıldığı gözlenmiştir.

İncelenen kolyelerde en çok tercih edilen bezeme türünün bitkisel bezeme olduğu ortaya çıkmıştır. Bunu sırası ile geometrik, sembolik ve hayvansal bezemelerin takip ettiği gözlenmiştir.

GÖZLEM FORMU

Örnek No	: 1
Fotoğraf No	: 116
İlgili Koleksiyon	: Uğur Gümüş ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Örgü ve pıt pıt
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3,5 cm
Boyu	: 50 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel,güherse,halka ve içi boş halkalı yarım küre.
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 50 cm uzunluğundaki gerdanlıkta bitkisel ve geometrik bezemeler kullanılmıştır. Yöredeki adı da örgü olarak geçen bu model Beypazarı yöresinin geleneksel el sanatlarından olan telkari tekniği kullanılarak yapılmıştır. Gerdanlık arkadan bir klips ile kapatılmaktadır. Örgü motifi 4 sıra tekrarlanmıştır.

Örnek No	: 2
Fotoğraf No	: 117
İlgili Koleksiyon	: Uğur Gümüş ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Örgü
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 57 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel,güherse,halka ve içi boş halkalı yarım küre.
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 57 cm uzunluğunda olan bu gerdanlık arkadan bir kapama klipsi ile birleştirilmiştir. Beypazarı yöresinde kullanılan telkari yöntemi ile yapılmış geometrik ve bitkisel bezemeler tercih edilmiştir. Örgü motifinin 3'lü üçgen modelidir.

Örnek No	: 3
Fotoğraf No	: 118
İlgili Koleksiyon	: Uğur Gümüş ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Örgü
Ürünün Boyutları	
Eni	: 6 cm
Boyu	: 52 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel,güherse,halka ve içi boş halkalı yarım küre.
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 52 cm uzunluğundaki gerdanlık belli bir motifin birbirine yan yana,alt alta ve çaprazlamasına eklenmesi ile oluşmuştur. Arkadan bir klips ile kapatılmıştır. Motiflerin oluşturulmasında bitkisel,ana formda ise geometrik bezeme hakimdir. Örgü motifinin 3 sıra tekrarlanması ile oluşmuş V kolyedir.

Örnek No	: 4
Fotoğraf No	: 119
İlgili Koleksiyon	: Uğur Gümüş ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boyu	: 54 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir ve içi boş yarım küre.
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel motiflerin ağırlıklı olarak kullanıldığı bu örnek 54 cm uzunluğunda ve iki yanından zincir ile uzatılarak, arka da bir klips yardımı ile birleştirilmiştir. Damla dolgulu telkari motifinin iç formunu oluşturduğu çark modelidir.

�rnek No	: 5
Fotoğraf No	: 120
İlgili Koleksiyon	: Uğur G�m��� ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3 cm
Boyu	: 55 cm
�apı	: -
Kullanılan Malzemeler	: g�m��� çatı ve dolgu teli,güherse,halka ve zincir.
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal g�m��� rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: iki yanından zincir ile uzatılarak arkada bir klips yardımı ile birleştirilen gerdanlık 55 cm uzunluğunda olup bitkisel bezeme hakimiyeti altındadır. Damla dolgulu telkari motifi ile süslenmiş sinek modeli ve g�l.

Örnek No	: 6
Fotoğraf No	: 121
İlgili Koleksiyon	: Uğur Gümüş ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: 6 cm
Boyu	: 56 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka ve zincir.
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme kullanılarak yapılmıştır.Çiçek ve yaprak motiflerinin birbirini tekrarlaması ile oluşmuştur.56 cm uzunluğundaki örnek 2006 tarihinde yapılmıştır. Mekik dolgulu başak modeli ve ortasında altıgöz elvan üzerinde yıldız modeli.

Örnek No	: 7
Fotoğraf No	: 122
İlgili Koleksiyon	: Uğur Gümüş ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 52 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,pul ve zincir.
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 52 cm uzunluğundaki bu örnek geometrik bezeme ağırlıklıdır.Motiflerin artarda gelmesi ile oluşmuştur. Motiflerin devamında bir zincir yardımı ile uzatılmış ve arkada klips ile birleştirilmiştir. Ay şeklinde mekik doldulu olimpiyat modeli.

Örnek No	: 8
Fotoğraf No	: 123
İlgili Koleksiyon	: Uğur Gümüş ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: 6 cm
Boyu	: 55 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir ve içi boş halkalı yarım küre.
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Örnek bitkisel ve geometrik bezeme ile hazırlanmıştır. 55 cm uzunluğunda olup,zincir ile uzatılmış ve klips ile kapatılmıştır. Aralarda mekik dolgu kullanılmıştır. Mekiklerin arasından sarma dolgulu 4 gözlü yonca modeli sarkıtılmıştır.

Örnek No	: 9
Fotoğraf No	: 124
İlgili Koleksiyon	: Uğur Gümüş ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Örgü ve tek tip dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boyu	: 36-40 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir ve içi boş halkalı yarım küre
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezemeye bir örnektir. Arkaya eklenen zincir sayesinde her boyna göre uzatabilme imkanı sağlanmıştır. Örgü motifinin üç sıra tekrarlanması ile oluşmuştur.

Örnek No	: 10
Fotoğraf No	: 125
İlgili Koleksiyon	: Uğur Gümüş ;Belediye İşhanı No:69 ;Beypazarı-ANKARA Vedat YILMAZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Pıt pıt
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel, güherse,plaka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezeme örneği oluşturan bu kolye ucu 5 cm çapındadır. Bir zincir ile boyna asılarak kullanılmaktadır. Pıt pıt (gül) motifi ile oluşturulmuş tosağa modelidir. Yuvarlak kesilmiş ve hafif bombe verilmiş bir plaka üzerine pıt pıtlar yerleştirilmiştir.

Örnek No	: 11
Fotoğraf No	: 126
İlgili Koleksiyon	: İhlas Gümüş : Belediye İşhanı No:23; Beypazarı-ANKARA Ahmet TEKİN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 50 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir ve içi boş halkalı yarım küre
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 50 cm uzunluğunda olan gerdanlık bitkisel bezemeden çiçek ve yaprak motifinin ardı ardına kullanılması ile oluşmuştur. Motiflerin arasında geometrik bezemeli formlar kullanılmıştır. Aralarda mekik dolgulu telkari motifi,sarkıtlarda ise S'li mekik ve yarım gül motifi kullanılmıştır.

Örnek No	: 12
Fotoğraf No	: 127
İlgili Koleksiyon	: İhlas Gümüş : Belediye İşhanı No:23; Beypazarı-ANKARA Ahmet TEKİN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2002
Yöredeki Motif Adı	: Damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3,5 cm
Boyu	: 53 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,zincir,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Bir zincir üzerine dizilen geometrik bezemeli formlardan oluşmaktadır.53 cm uzunluğunda olup arkada bir klips yardımıyla birleştirilmiş,damla dolgulu bir telkari modelidir.

Örnek No	: 13
Fotoğraf No	: 128
İlgili Koleksiyon	: İhlas Gümüş : Belediye İşhanı No:23; Beypazarı-ANKARA Ahmet TEKİN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 6 cm
Boyu	: 55 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,zincir,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 55 cm uzunluğundaki gerdanlık Beypazarı yöresinin geleneksel el sanatı olan telkari ile yapılmıştır. bitkisel bezeme ile kullanılmış,arka da klips ile kapatılmıştır. Mekik dolgulu büyük S modelidir.

Örnek No	: 14
Fotoğraf No	: 129
İlgili Koleksiyon	: İhlas Gümüş : Belediye İşhanı No:23; Beypazarı-ANKARA Ahmet TEKİN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Tırtır
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boy	: 53 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,zincir,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezeme ile yapılan formların tekrarı ile meydana gelmiş olan bu gerdanlık 53 cm uzunluğundadır. Telkari yöntemi ile yapılmış ve arkada bir klips ile kapatılmıştır. Tırtır dolgu ile yapılmış bu modele bülbül yuvası denir.

Örnek No	: 15
Fotoğraf No	: 130
İlgili Koleksiyon	: İhlas Gümüş : Belediye İşhanı No:23; Beypazarı-ANKARA Ahmet TEKİN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 2 cm
Boyu	: 57 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,zincir,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Beypazarı yöresinin gümüş işleme yöntemlerinden olan telkari yöntemi uygulanarak yapılmıştır. 57 cm uzunluğundaki gerdanlık geometrik bezeme ile yapılmıştır. S'li mekik ile yapılmış saç örgüsü modelidir.

Örnek No	: 16
Fotoğraf No	: 131
İlgili Koleksiyon	: İhlas Gümüş : Belediye İşhanı No:23; Beypazarı-ANKARA Ahmet TEKİN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2001
Yöredeki Motif Adı	: Damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boyu	: 55 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 55 cm boyunda olup, Beypazarı yöresinin gümüş işleme tekniği telkari ile yapılmış bir örnektir. Bitkisel bezeme ağırlıkta kullanılmıştır. Damla dolgulu bu modele paraşüt takımı da denir.

Örnek No	: 17
Fotoğraf No	: 132
İlgili Koleksiyon	: İhlas Gümüş : Belediye İşhanı No:23; Beypazarı-ANKARA Ahmet TEKİN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3 cm
Boyu	: 52 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir ve içi boş halkalı yarım küre
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme örneğidir. Lale stilize edilerek kullanılmış, birbirini tekrarlamıştır.52 cm uzunluğundadır. S'li mekik dolgusu ile yapılmış lale modelidir.

Örnek No	: 18
Fotoğraf No	: 133
İlgili Koleksiyon	: İhlas Gümüş : Belediye İşhanı No:23; Beypazarı-ANKARA Ahmet TEKİN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2002
Yöredeki Motif Adı	: Mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3,5 cm
Boyu	: 53 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli, zincir,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Telkari yöntemi ile yapılmıştır. 53 cm uzunluğunda olup,Geometrik bezeme hakimiyetindedir. Mekik dolgulu telkari ile yapılmış bir kolye örneğidir.

Örnek No	: 19
Fotoğraf No	: 134
İlgili Koleksiyon	: Akbay Gümüş :Belediye İşhanı No:44; Beypazarı-ANKARA İsmail AKBAY
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2001
Yöredeki Motif Adı	: Örgü
Ürünün Boyutları	
Eni	: 6 cm
Boyu	: 51 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel,halka,güherse,içi boş halkalı yarım küre
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Beypazarı yöresinde pıtpıt adı verilen telkari yöntemi ile yapılmıştır. 51 cm uzunluğunda ve geometrik bezeme ile yapılmıştır. Örgü motifi ile oluşmuş 2'li V kolye.

Örnek No	: 20
Fotoğraf No	: 135
İlgili Koleksiyon	: Akbay Gümüş :Belediye İşhanı No:44; Beypazarı-ANKARA İsmail AKBAY
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Örgü
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boyu	: 53 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel,halka, güherse,içi boş halkalı yarım küre
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Beypazarı yöresinin geleneksel el sanatı olan telkari örneği olan pıtpıt ile yapılmıştır. 53 cm uzunluğunda olup geometrik bezeme ile yapılmıştır. Örgü modelinin 1'li V kolyesidir.

Örnek No	: 21
Fotoğraf No	: 136
İlgili Koleksiyon	: Akbay Gümüş :Belediye İşhanı No:44; Beypazarı-ANKARA İsmail AKBAY
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3,5 cm
Boyu	: 54 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka, içi boş halkalı yarım küre, siyah sentetik taş
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel ve geometrik bezemenin beraber kullanıldığı bir örnekler.54 cm uzunluğunda olup Beypazarı yöresinin geleneksel el sanatı olan telkari yöntemi ile yapılmıştır. Sarma dolgulu 4 gözlü yonca ve aralarda mekik dolgulu telkari kullanılmıştır.

Örnek No	: 22
Fotoğraf No	: 137
İlgili Koleksiyon	: Akbay Gümüş :Belediye İşhanı No:44; Beypazarı-ANKARA İsmail AKBAY
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4,5 cm
Boyu	: 55 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,zincir
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 2005 yılında telkari yöntemi ile yapılmıştır. 55 cm uzunluğundaki örnek geometrik bezeme hakimiyetindedir. Kenarları mekik içi ise S'li damla dolgulu kolye.

Örnek No	: 23
Fotoğraf No	: 138
İlgili Koleksiyon	: Akbay Gümüş :Belediye İşhanı No:44; Beypazarı-ANKARA İsmail AKBAY
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2002
Yöredeki Motif Adı	: Örgü
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 57 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel,güherse,halka,zincir,içi boş halkalı yarım küre
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Beypazarı yöresinin el sanatı telkari ile yapılmıştır. Örnek 57 cm uzunluğunda olup geometrik bezeme kullanılmıştır. Örgü motifinin 3'lü kolyesidir.

Örnek No	: 24
Fotoğraf No	: 139
İlgili Koleksiyon	: Akbay Gümüş :Belediye İşhanı No:44; Beypazarı-ANKARA İsmail AKBAY
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5,5 cm
Boyu	: 56 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,zincir,içi boş halkalı yarım küre,pul
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 56 cm uzunluğunda olan örnek geometrik bezeme ile yapılmıştır.Telkari sanatının pullu ay denilen bir örneğidir. Mekik dolgu ile yapılmıştır.

Örnek No	: 25
Fotoğraf No	: 140
İlgili Koleksiyon	: Akbay Gümüş :Belediye İşhanı No:44; Beypazarı-ANKARA İsmail AKBAY
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boyu	: 54 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir,içi boş halkalı yarım küre
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 2005 yılında Beypazarı'nda telkari yöntemi uygulanarak yapılmıştır. Ürün geometrik ve bitkisel bezemenin birlikte kullanıldığı güzel bir örnektir. Damla dolgu ile oluşmuştur. Aralarda yedi gözlü gül kullanılmıştır.

Örnek No	: 26
Fotoğraf No	: 141
İlgili Koleksiyon	: Akbay Gümüş :Belediye İşhanı No:44; Beypazarı-ANKARA İsmail AKBAY
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2001
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boyu	: 56 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,zincir,içi boş halkalı yarım küre,mavi sentetik taş
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2001 yılında Beypazarı yöresinin el sanatı olan telkari yöntemi ile yapılmış olup bitkisel bezemeye güzel bir örnektir. Çiçeklerin ortasında süsleme içim mavi sentetik taş kullanılmıştır. Aralarda mekik dolgu, sarkıtlarda 4 gözlü yonca kullanılmıştır.

Örnek No	: 27
Fotoğraf No	: 142
İlgili Koleksiyon	: Kuyumcu Mustafa:Belediye İşhanı No:67;Beypazarı-ANK. Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 58 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezeme hakimiyetinde olan örnek;damla dolgulu motifin verrev,yan yana getirilerek,üst üste kaydırılması ile oluşmuştur. 58 cm uzunluğunda olup telkari yöntemi ile yapılmıştır. Ustalık ve sabır gerektiren nadide bir örnektir.

Örnek No	: 28
Fotoğraf No	: 143
İlgili Koleksiyon	: Kuyumcu Mustafa :Belediye İşhanı No:67;Beypazarı-ANK. Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4,5 cm
Boyu	: 59 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,içi boş halkalı yarım küre
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezeme ile yapılmış olan örnek;daire şeklindeki formların üst üste kaydırılması sonucu elde edilmiştir. 2006 senesinde yapılan bu ürün 59 cm uzunluğundadır. Modele ay gerdanlık denir.

Örnek No	: 29
Fotoğraf No	: 144
İlgili Koleksiyon	: Kuyumcu Mustafa:Belediye İşhanı No:67;Beypazarı-ANK. Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boyu	: 55 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,zincir
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezemeye güzel bir örnek teşkil eden ürün telkari yöntemi ile 2007 yılında yapılmıştır. 55 cm uzunluğundadır. 5 gözlü gül modelidir.

Örnek No	: 30
Fotoğraf No	: 145
İlgili Koleksiyon	: Kuyumcu Mustafa :Belediye İşhanı No:67;Beypazarı-ANK. Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Tek tip dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 56 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2004 yılında yapılmış olan bu ürün bitkisel bezeme hakimiyetindedir. 56 cm uzunluğunda olup,çiçek formlarının yan yana küçültülerek getirilmesi sonucu elde edilmiştir. Yıldız modeli denmektedir.

Örnek No	: 31
Fotoğraf No	: 146
İlgili Koleksiyon	: Kuyumcu Mustafa :Belediye İşhanı No:67;Beypazarı-ANK. Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve tırtır dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 53 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik ve bitkisel bezemenin beraber kullanıldığı örnek 2005 yılında Beypazarı'nda yapılmıştır. 53 cm uzunluğunda olup;çiçeklerin kare formlu şekiller içine yerleşmesi ile oluşmuştur.

Örnek No	: 32
Fotoğraf No	: 147
İlgili Koleksiyon	: Kuyumcu Mustafa : Belediye İşhanı No:67; Beypazarı-ANK. Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2002
Yöredeki Motif Adı	: Sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5,5 cm
Boyu	: 54 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,güherse,zincir,içi boş halkalı yarım küre
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme kullanılarak yapılmış bir örnektir. 54 cm uzunluğunda ve telkari yöntemi ile yapılmıştır. Sarma dolgu ile yapılmış bir çiçek modelidir.

Örnek No	: 33
Fotoğraf No	: 148
İlgili Koleksiyon	: Kuyumcu Mustafa : Belediye İşhanı No:67; Beypazarı-ANK. Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tırtır dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 6 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 2003 yılında telkari yöntemi ile yapılmıştır. Örnek 6 cm çapında olup geometrik bezeme ile yapılmıştır. Ortada tırtır dolgu kenarlarda mekik dolgu olan modelin tam ortasında 2 katlı gül kullanılmıştır.

Örnek No	: 34
Fotoğraf No	: 149
İlgili Koleksiyon	: Kuyumcu Mustafa : Belediye İşhanı No:67; Beypazarı-ANK. Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tırtır dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2005 yılında telkari yöntemi ile yapılmıştır. Örnek 5 cm çapında olup bitkisel bezeme ile yapılmıştır. Ortada 2'li mekik dolgu, kenarlarda tırtır dolgu olan modelin tam ortasında gül kullanılmıştır.

Örnek No	: 35
Fotoğraf No	: 150
İlgili Koleksiyon	: Hüneryiş Gümüş evi:Belediye İşhanı No:48; Beypazarı-ANK. Ahmet Z. SAK
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2002
Yöredeki Motif Adı	: Pıt pıt
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3 cm
Boyu	: 55 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Beypazarı yöresinin el sanatlarından olan telkari yöntemi ile yapılmıştır. 55 cm uzunluğunda ve bitkisel bezeme ile yapılmış bir örnektir. Çift pıt pıtlı kırkayak modeli denir.

Örnek No	: 36
Fotoğraf No	: 151
İlgili Koleksiyon	: Hüner-iş Gümüş evi:Belediye İşhanı No:48; Beypazarı-ANK. Ahmet Z. SAK
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Pıt pıt
Ürünün Boyutları	
Eni	: 2 cm
Boyu	: 57 cm
�apı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel, güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 57 cm uzunluğundaki örnek bitkisel bezeme ile yapılmıştır. Bu kırkayak modeli bir telkari ürünü olan pıtpıt kullanılarak yapılmıştır.

Örnek No	: 37
Fotoğraf No	: 152
İlgili Koleksiyon	: Hünar-iş Gümüş evi:Belediye İşhanı No:48; Beypazarı-ANK. Ahmet Z. SAK
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2002
Yöredeki Motif Adı	: Damla,mekik,tırtır ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 6,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,inci, güherse
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Damla,tırtır ve tek tip dolgudan oluşan tılsım modelidir. Çapı 6,5 cm olan örnek geometrik bezeme hakimiyetindedir.

Örnek No	: 38
Fotoğraf No	: 153
İlgili Koleksiyon	: Hüneryiş Gümüş evi:Belediye İşhanı No:48; Beypazarı-ANK. Ahmet Z. SAK
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Tek tip dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 6 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezemenin uygulandığı örnek 2003 senesinde yapılmıştır. 6 cm çapındaki ürün telkari yöntemi ile yapılmıştır. Tek tip dolgulu bir tılsım modelidir.

Örnek No	: 39
Fotoğraf No	: 154
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş;Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Damla,tırtır ve sarma dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 7 cm
Boyu	: 10 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,zincir,yeşil sentetik taş
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Çok eski bir model olup,piyasada altın olanlarını da bulmak mümkündür. 2007 senesinde telkari yöntemi ile yapılmıştır. Bitkisel bezeme ile yapılmıştır. Süslemesinde sentetik yeşil taş kullanılmıştır. Damla,tırtır ve sarma dolgunun birlikte kullanıldığı bir armut tılsımdır.

Örnek No	: 40
Fotoğraf No	: 155
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş;Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2008
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 9 cm
Boyu	: 62 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir,kırmızı desenli sentetik taş
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezeme ile yapılmış olan yeni bir örnektir. Telkari yöntemi ile yapılmıştır ve 62 cm uzunluğundadır. Süslemesinde sentetik desenli kırmızı taş kullanılmıştır. Modelde damla,zincirde mekik dolgunun kullanıldığı bir örnektir. Damlalı ay kolye denir.

Örnek No	: 41
Fotoğraf No	: 156
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş;Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Mekik,sarma ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 7 cm
Boyu	: 62 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel,gümüş çatı ve dolgu teli,halka,zincir,güherse
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Hayvansal
Kompozisyon	: Hayvansal bezemeye bir örnektir. 2006 yılında yapılmıştır. 62 cm uzunluğunda olup,telkari yöntemi ile yapılmıştır. Kelebek gerdanlık denir.

Örnek No	: 42
Fotoğraf No	: 157
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş;Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Örgü
Ürünün Boyutları	
Eni	: 8 cm
Boy	: 51 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 2005 yılında Beypazarı'nda telkari yöntemi ile yapılmıştır. Uzunluğu 51 cm olup ve geometrik bezeme ile yapılmıştır. Örgü motifi ile yapılmış süzme gerdanlıktır.

Örnek No	: 43
Fotoğraf No	: 158
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş;Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 8 cm
Boyu	: 55 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme ile yapılmıştır.55 cm uzunluğunda olup telkari yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Çiçeklerde damla dolgunun,sarkıtlarda mekik dolgunun kullanıldığı 6 yapraklı yonca modelidir.

Örnek No	: 44
Fotoğraf No	: 159
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş;Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Gerdanlık
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 7 cm
Boyu	: 63 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,zincir
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2008 yılında telkari yöntemi ile yapılmıştır. 63 cm uzunluğunda olup,bitkisel bezemeye bir örnektir. 6'lı elvan üzerine yapılmış bir yıldız modelidir.

Örnek No	: 45
Fotoğraf No	: 160
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş:Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3 cm
Boyu	: 2,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: Telkari yöntemi kullanılarak elde edilen şekillerden ay-yıldız formu oluşturulmuştur. Sembolik bezeme ile yapılmıştır.

Örnek No	: 46
Fotoğraf No	: 161
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş;Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 4 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme ile yapılan bir kolye ucudur. 2004 yılında Beypazarı yöresinin el sanatı olan telkari yöntemi ile yapılmıştır. Damla dolgulu gül modelidir.

Örnek No	: 47
Fotoğraf No	: 162
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş;Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,pul
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2006 yılında bitkisel bezeme ile yapılmış güzel bir örnektir. Sap kısmı arkada gizli olarak yapılmıştır. cm çapında olup telkari yöntemi ile yapılmıştır. 5'li yonca modelidir.

Örnek No	: 48
Fotoğraf No	: 163
İlgili Koleksiyon	: Beysim Gümüş;Belediye İşhanı No:90;Beypazarı-ANKARA Ömer KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Damla,mekik,sarma ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezeme ile yapılmış olan bu kolye ucu 5 cm çapındadır. Beypazarı yöresinin el sanatı olan telkari yöntemi ile 2007 senesinde yapılmıştır. Damla, mekik,sarma ve tek tip dolgulu yuvarlak kolyedir.

Örnek No	: 49
Fotoğraf No	: 164
İlgili Koleksiyon	: Merve Gümüş;Belediye İşhanı No:58;Beypazarı-ANKARA Seyfi TEMİZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2008
Yöredeki Motif Adı	: Sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2008 yılının bir örneği olan kolye ucu bitkisel bezeme ile yapılmıştır. 5,5 cm çapındaki örnek telkari yöntemi ile yapılmıştır. Sarma dolgulu 5 yapraklı gül modelidir.

Örnek No	: 50
Fotoğraf No	: 165
İlgili Koleksiyon	: Merve Gümüş;Belediye İşhanı No:58;Beypazarı-ANKARA Seyfi TEMİZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Beypazarı yöresinde telkari yöntemi ile yapılmış bir kolye ucudur. 2006 senesinde yapılmış olup,bitkisel bezeme hakimiyetindedir. 5 cm çapındadır. Damla ve tek tip dolgulu çiçek modelidir.

Örnek No	: 51
Fotoğraf No	: 166
İlgili Koleksiyon	: Merve Gümüş:Belediye İşhanı No:58;Beypazarı-ANKARA Seyfi TEMİZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Sarma ve tek tip dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 4,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2003 yılında Beypazarı yöresinin geleneksel el sanatlarından olan telkari tekniği ile yapılmıştır. Bitkisel bezeme ile yapılan örneğin çapı 4,5 cm'dir. Kalpli altı göz kolyedir.

Örnek No	: 52
Fotoğraf No	: 167
İlgili Koleksiyon	: Merve Gümüş:Belediye İşhanı No:58;Beypazarı-ANKARA Seyfi TEMİZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Mekik
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 6,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Beypazarı'nın geleneksel el sanatı olan telkari ile yapılmış bir örnektir. Geometrik bezeme ile yapılmıştır. Mekik dolgulu bir dikdörtgen modeldir.

Örnek No	: 53
Fotoğraf No	: 168
İlgili Koleksiyon	: Merve Gümüş:Belediye İşhanı No:58;Beypazarı-ANKARA Seyfi TEMİZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,halka,içi boş yarım küre,pul(bombeli)
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme ile yapılmış olan kolye ucu 5,5 cm çapındadır.2004 yılında telkari yöntemi ile yapılmıştır. 4'lü mekik üstü,damla dolgulu çiçek kolye.

Örnek No	: 54
Fotoğraf No	: 169
İlgili Koleksiyon	: Merve Gümüş:Belediye İşhanı No:58;Beypazarı-ANKARA Seyfi TEMİZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2008
Yöredeki Motif Adı	: Mekik,damla ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boyu	: 6 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2008 yılının örneklerinden birisidir. Bitkisel bezemenin uygulandığı güzel örneklerdendir. Telkari tekniği ile Beypazarı 'nda yapılmıştır. Deniz yıldızı modelidir.

Örnek No	: 55
Fotoğraf No	: 170
İlgili Koleksiyon	: Merve Gümüş:Belediye İşhanı No:58;Beypazarı-ANKARA Seyfi TEMİZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 4,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme hakimiyetinde olan kolye ucu telkari tekniği ile yapılmıştır. 2003 yılında Beypazarı yöresinde üretilen örnek 4,5 cm çapındadır. 7'li mekik üzeri damla dolgulu gül yapılmıştır. Yıldız kolyenin bir türüdür.

Örnek No	: 56
Fotoğraf No	: 171
İlgili Koleksiyon	: Merve Gümüş;Belediye İşhanı No:58;Beypazarı-ANKARA Seyfi TEMİZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3 cm
Boyu	: 8,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezeme ile yapılmış olan kolye ucu daire şeklindeki formların küçülerek alt alta getirilmesi ile oluşmuştur. 2007 yılına ait bir örnek olmakla beraber telkari yöntemi ile yapılmıştır. Sarma dolgu kullanılmıştır.

Örnek No	: 57
Fotoğraf No	: 172
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Tırtır
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 4,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2007 yılında Beypazarı'nda telkari yöntemi ile yapılmıştır. Bitkisel bezemeye örnek oluşturan kolye ucu 4,5 cm çapındadır. Tırtır dolgu ile yapılmış 5 yapraklı kolye.

Örnek No	: 58
Fotoğraf No	: 173
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme ile yapılmıştır.çapı 5 cm olup Beypazarı yöresinde telkari tekniği ile üretilmiştir. Mekik dolgulu yıldız kolye üzerinde damla dolgulu gül yapılmıştır.

Örnek No	: 59
Fotoğraf No	: 174
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 4,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2004 yılında yapılan bu örnekte telkari tekniği kullanılmıştır. Bitkisel bezeme hakimiyetinde olup,4,5 cm çapındadır. 6 yapraklı sarma dolgulu yonca modelidir.

Örnek No	: 60
Fotoğraf No	: 175
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Damla,mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 5,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2005 yılına ait bir örnek olup,Beypazarı yöresinde telkari yöntemi ile yapılmıştır. Bitkisel bezemenin güzel bir örneği olup,5,5 cm çapına sahiptir. 5'li çiçek kolyedir.

Örnek No	: 61
Fotoğraf No	: 176
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 4,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,kırmızı sentetik taş
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2007 yılına ait olan bu kolye ucu bitkisel bezeme ile yapılmıştır.Süslemesinde sentetik kırmızı taş kullanılmıştır. Çapı 4,5 cm olup telkari tekniği ile yapılmıştır. 5 yapraklı sarma dolgulu gül modelidir.

Örnek No	: 62
Fotoğraf No	: 177
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Damla
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Beypazarı yöresinin geleneksel el sanatı olan telkari yöntemi ile yapılmıştır. 2006 yılında yapılan örnek bitkisel bezeme hakimiyetinde olup,5,5 cm çapındadır.

Örnek No	: 63
Fotoğraf No	: 178
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel(kalın)
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezeme ile yapılan kolye ucu Beypazarı yöresinin telkari sanatı ile yapılmıştır. 2007 yılında yapılmış olan örneğin çapı 5 cm'dir.

Örnek No	: 64
Fotoğraf No	: 179
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 7 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel(kalın)
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 2007 yılında Beypazarı'nda yapılmıştır. Yapımında telkari yöntemi kullanılmıştır. Kolye ucu geometrik bezemeli örneğin küçültülerek alt alta getirilmesi sonucu oluşmuştur. 2'li damla ve tek dolgulu kolye örneğidir.

Örnek No	: 65
Fotoğraf No	: 180
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2008
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme ile yapılmış bir örnek olup 5,5 cm çapındadır. 2008 yılında Beypazarı'nda telkari tekniği ile yapılmıştır. Mekik ve tek dolgu ile yapılmış bir yıldız kolyedir.

Örnek No	: 66
Fotoğraf No	: 181
İlgili Koleksiyon	: Başkent Gümüş:Belediye İşhanı No:66;Beypazarı-ANKARA Mustafa KELEŞOĞLU
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tek tip dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2006 yılında Beypazarı'nda yapılmıştır. Yapılış tekniği telkaridir. Bitkisel bezeme ile yapılmıştır. 5 cm çapındadır. Bir yıldız kolye örneğidir.

Örnek No	: 67
Fotoğraf No	: 182
İlgili Koleksiyon	: Ahi Gümüş:Belediye İşhanı No:63;Beypazarı-ANKARA Mustafa AÇIKGÖZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tek tip dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 5,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2005 yılına ait bir örnek olup,bitkisel bezeme ile yapılmıştır. 5,5 cm çapına sahip ve telkari tekniği ile yapılmıştır. Bir yıldız kolye modelidir.

Örnek No	: 68
Fotoğraf No	: 183
İlgili Koleksiyon	: Ahi Gümüş:Belediye İşhanı No:63;Beypazarı-ANKARA Mustafa AÇIKGÖZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Tirtir dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 5 cm çapa sahip olan örnek Beypazarı'nda yapılmıştır. Yapım tekniği telkaridir. Bitkisel bezemeye sahiptir. Tirtir dolgulu 5 yapraklı gül modelidir.

Örnek No	: 69
Fotoğraf No	: 184
İlgili Koleksiyon	: Ahi Gümüş:Belediye İşhanı No:63;Beypazarı-ANKARA Mustafa AÇIKGÖZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Damla,mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 6 cm
Boy	: 4 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: Sembolik bezeme ile yapılan örnek çapa modelidir. 2007 yılında telkari yöntemi ile yapılmıştır.

Örnek No	: 70
Fotoğraf No	: 185
İlgili Koleksiyon	: Ahi Gümüş:Belediye İşhanı No:63;Beypazarı-ANKARA Mustafa AÇIKGÖZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3,5 cm
Boy	: 9 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka,pul
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: Geometrik bezeme ile yapılmıştır. 2005 yılına ait bir kolye ucu olan örnek telkari sanatının üçlü ay modelidir.

Örnek No	: 71
Fotoğraf No	: 186
İlgili Koleksiyon	: Ahi Gümüş:Belediye İşhanı No:63;Beypazarı-ANKARA Mustafa AÇIKGÖZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Mekik,damla,sarma ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boyu	: 5,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Hayvansal
Kompozisyon	: Hayvansal bezemeye bir örnek oluşturmaktadır. 2006 yılında yapılan eser telkari sanatı ile şekillenmiştir. Kelebek modeli bir kolyedir.

Örnek No	: 72
Fotoğraf No	: 187
İlgili Koleksiyon	: Ahi Gümüş;Belediye İşhanı No:63;Beypazarı-ANKARA Mustafa AÇIKGÖZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Damla,mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 5 cm
Boy	: 5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,içi boş yarım küre,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme ile 2004 yılında yapılmıştır. Örnek telkari tekniği kullanılarak yapılmıştır. 2'li yaprak modelidir.

Örnek No	: 73
Fotoğraf No	: 188
İlgili Koleksiyon	: Ahi Gümüş:Belediye İşhanı No:63;Beypazarı-ANKARA Mustafa AÇIKGÖZ
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 4,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2003 yılında Beypazarı'nda yapılmıştır. Bitkisel bezeme ile yapılan kolye ucunun yapım tekniği telkaridir. Tek tip dolgulu çark modelidir.

Örnek No	: 74
Fotoğraf No	: 189
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş;Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 6 cm
Boyu	: 3,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Hayvansal
Kompozisyon	: Hayvansal bezemeye bir örnek oluşturmaktadır. 2005 yılına ait olan kolye ucu telkari tekniği ile yapılmıştır. Tek tip dolgulu fil modelidir.

Örnek No	: 75
Fotoğraf No	: 190
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş;Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve sarma dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3 cm
Boyu	: 5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezemenin güzel bir örneği olan kolye ucu, 2005 yılında yapılmıştır. Yapım tekniği telkaridir. Mekik ve sarma dolgulu çift katlı çiçek modeli.

Örnek No	: 76
Fotoğraf No	: 191
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Damla,sarma ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 7 cm
Boyu	: 4 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Hayvansal
Kompozisyon	: 2006 yılına ait bir örnek olan kolye ucu, hayvansal bezeme hakimiyetindedir. Telkari yöntemiyle yapılmış kelebek modelinden birisidir.

Örnek No	: 77
Fotoğraf No	: 192
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Damla,tırtır ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boyu	: 3,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: 2007 yılında yapılan örnek,telkari sanatının bir eseridir. Sembolik bezeme ile yapılmış bir çanta modelidir.

Örnek No	: 78
Fotoğraf No	: 193
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Sarma ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 6 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme ile yapılan kolye ucu,2005 yılında yapılmıştır. 6 cm çapında olup,telkari tekniği ile yapılmıştır. Sarma ve tek tip dolgu ile yapılmış bir çiçek modelidir.

Örnek No	: 79
Fotoğraf No	: 194
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Tek tip dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 2,5 cm
Boy	: 6 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2003 yılına ait bir eser olup,bitkisel bezeme ile yapılmıştır. Telkari sanatının bir örneğidir. Tek dolgulu bir yaprak modelidir.

Örnek No	: 80
Fotoğraf No	: 195
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Mekik,damla ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 2 cm
Boy	: 4 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: 2004 yılına ait bir örnektir. Telkari tekniği ile yapılmış olup,sembolik bezemeye bir örnektir. Mekik,damla ve tek tip dolgu ile yapılmış kurdele modelidir.

Örnek No	: 81
Fotoğraf No	: 196
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2002
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4 cm
Boy	: 5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: 2002 yılına ait bir örnektir. Sembolik bezeme hakimiyetindedir. Beypazarı yöresinin geleneksel el sanatlarından olan telkari tekniği ile yapılmış kalp kolye.

Örnek No	: 82
Fotoğraf No	: 197
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 1,5 cm
Boyu	: 2,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,plaka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: 2003 yılında yapılan kolye ucu,sembolik bezemeye bir örnektir. Telkari tekniği ile yapılmış bir çarık kolyedir.

Örnek No	: 83
Fotoğraf No	: 198
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 4,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 4,5 cm çapında olan örnek,2005 yılında Beypazarı'nda telkari tekniği ile yapılmıştır. Bitkisel bezemeye bir örnektir. 5 yapraklı çiçek modelidir.

Örnek No	: 84
Fotoğraf No	: 199
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3,5 cm
Boy	: 6 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Geometrik
Kompozisyon	: 2006 yılına ait bir örnek olan kolye ucu,telkari yöntemi ile yapılmıştır. Geometrik bezeme ile yapılmış olup,Beypazarı yöresine aittir. Sarma dolgu ile oluşmuş bir çember modelidir.

Örnek No	: 85
Fotoğraf No	: 200
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Damla ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 2,5 cm
Boyu	: 5,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezemeye bir örnek olan kolye ucu,2004 yılında Ankara'nın Beypazarı ilçesinde telkari yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Stilize edilmiş bir çiçek modelidir.

Örnek No	: 86
Fotoğraf No	: 201
İlgili Koleksiyon	: Takısan Gümüş:Belediye İşhanı No:7;Beypazarı-ANKARA Alaettin PEKŞEN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 5 cm çapında olan örnek,bitkisel bezeme hakimiyeti altındadır. 2003 yılında telkari tekniği ile yapılmıştır. 5 yapraklı çiçek modelidir.

Örnek No	: 87
Fotoğraf No	: 202
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2001
Yöredeki Motif Adı	: Pıt pıt ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 4,5 cm
Boyu	: 4,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: 2001 yılına ait olan bu örnek,sembolik bezeme ağırlıklıdır. Beypazarı'nda telkari yöntemi ile yapılmıştır. Tek tip dolgulu kalp modelidir.

Örnek No	: 88
Fotoğraf No	: 203
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2000
Yöredeki Motif Adı	: Pıt pıt ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 4,5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 4,5 cm çapında olan kolye ucu,telkari yöntemi ile yapılmış olup,2000 yılına aittir. Beypazarı'nda yapılmış ve bitkisel bezemeye bir örnektir. Tek dolgulu 6'lı yıldız modelidir.

Örnek No	: 89
Fotoğraf No	: 204
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2003
Yöredeki Motif Adı	: Sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 5 cm çapında olan kolye ucu,2003 yılında Beypazarı'nda yapılmıştır. Bir bitkisel bezeme örneği olan eser telkari tekniği ile yapılmıştır.

Örnek No	: 90
Fotoğraf No	: 205
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Mekik,pıt pıt ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 4 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2005 yılında Beypazarı'nda yapılmıştır. Bitkisel bezemeye bir örnektir. 4 cm çapında ve telkari yöntemi ile yapılmıştır. Bir yıldız kolye modelidir.

Örnek No	: 91
Fotoğraf No	: 206
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş;Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 2 cm
Boy	: 4 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: 2005 yılına ait,sembolik bezeme ile yapılmış bir örnektir. Beypazarı ilçesinde telkari tekniği ile yapılmıştır. Tek dolgulu terlik kolye modelidir.

Örnek No	: 92
Fotoğraf No	: 207
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Tek tip dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 4 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,altın kaplama gümüş tel
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: Geometrik ve sembolik bezeme ile yapılmış bir örnektir. 4 cm çapında olup,2006 yılına ait bir örnektir. Telkari yöntemi ile yapılmıştır. Geometrik formun üzerine,gümüş üzerine altın kaplama ile Allah yazısı yazılmıştır.

Örnek No	: 93
Fotoğraf No	: 208
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Tek tip dolgu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 3 cm
Boyu	: 3 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka,altın kaplama gümüş tel
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: 2006 yılında telkari tekniği ile yapılmış bir örnektir. Geometrik ve sembolik bezeme beraber kullanılmıştır. Geometrik formun üzerine,gümüş üzerine altın kaplama ile Allah yazısı yazılmıştır.

Örnek No	: 94
Fotoğraf No	: 209
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2004
Yöredeki Motif Adı	: Sarma ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 5 cm çapında olan kolye ucu,telkari yöntemi ile Beypazarı'nda yapılmıştır. 2004 yılına ait ve bitkisel bezemeye bir örnektir.

Örnek No	: 95
Fotoğraf No	: 210
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Sarma
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boyu	: -
Çapı	: 3 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 2006 yılına ait bir örnektir. 3 cm çapındadır ve bitkisel bezeme ile yapılmıştır. Telkari tekniğinin bir örneğidir. Sarma dolgulu 5 yapraklı gül kolye.

Örnek No	: 96
Fotoğraf No	: 211
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş;Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 1,5 cm
Boyu	: 5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: Sembolik bezeme ile yapılmış olup,2007 yılına aittir. Telkari tekniği kullanılarak yapılmıştır. Mekik ve tek dolgulu terlik modelidir.

Örnek No	: 97
Fotoğraf No	: 212
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2006
Yöredeki Motif Adı	: Mekik ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 8 cm
Boyu	: 3,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Hayvansal
Kompozisyon	: 2006 yılında Beypazarı'nda yapılmıştır. Hayvansal bezemeye bir örnek olup,yapılış tekniği telkaridir. Mekik ve tek dolgulu tavus kuşu kolye modelidir.

Örnek No	: 98
Fotoğraf No	: 213
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2005
Yöredeki Motif Adı	: Sarma ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: -
Boy	: -
Çapı	: 5 cm
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,güherse
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: 5 cm çapında olan örnek,2005 yılında yapılmıştır. Bitkisel bezemeye bir örnektir ve telkari tekniği ile yapılmıştır.

Örnek No	: 99
Fotoğraf No	: 214
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş:Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2008
Yöredeki Motif Adı	: Mekik,pıt pıt
Ürünün Boyutları	
Eni	: 1,5cm
Boy	: 4,5 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Bitkisel
Kompozisyon	: Bitkisel bezeme ile yapılmış olup,yapım tekniği telkaridir. 2008 yılına ait bir örnektir ve Beypazarı'nda yapılmıştır. Mekik dolgu ile yapılmış lale modelidir.

Örnek No	: 100
Fotoğraf No	: 215
İlgili Koleksiyon	: Has Gümüş;Belediye İşhanı No:24;Beypazarı-ANKARA Yener ÇALIŞKAN
İnceleme Tarihi	: 2008
Ürünün Türü	: Kolye ucu
Ürünün Yapılış Tarihi	: 2007
Yöredeki Motif Adı	: Damla,pıt pıt ve tek tip dolgulu
Ürünün Boyutları	
Eni	: 1,5 cm
Boy	: 4 cm
Çapı	: -
Kullanılan Malzemeler	: gümüş çatı ve dolgu teli,gümüş tel,güherse,halka
Uygulanan Teknik	: Telkari
Kullanılan Renkler	: Doğal gümüş rengi
Bezeme Türü	: Sembolik
Kompozisyon	: 2007 yılına ait bir kolye ucudur. Sembolik bezeme ile Beypazarı'nda yapılmıştır. Yapım tekniği telkari olan bir fener modelidir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

A. Sonuç

Altın ve gümüş insanoğlunun çok eski çağlardan buyana kullandığı iki önemli madendir. Özellikle kuyumculukta çok kullanılan bu iki maden yumuşak, parlak ve kolay şekil verilebilir özelliktedir.

Kuyumculuk ise Anadolu'da çok eski çağlardan beri uğraşılan bir el sanatıdır. Kuyumculukta takı üretme tekniklerinden biri telkaridir. Telkari Anadolu'nun bazı yörelerinde günümüzde de uğraşılan bir el sanatıdır. Bu yörelerden birisi de Beypazarı'dır.

Bu araştırma Beypazarı'nda telkari, telkaride kullanılan araçlar, telkari yapım tekniği, bu teknikle üretilen kolyelerin çeşitliliğini saptamak amacıyla planlanmıştır. Telkaride kullanılan araçlar, telkari takı yapım tekniği, bu teknikle üretilen takılar ve kolyelerin çeşitliliği gözlem yöntemiyle saptanmıştır.

İlçe merkezinde telkari ile uğraşan 30'a yakın atölye saptanmıştır. Bunlardan 15'i döküm, 15'i el işçiliği atölyesi olarak belirlenmiştir. Bunların birçoğu araştırma kapsamına dâhil edilmiştir. Atölyelerde çalışan ustaların dediğine göre; 8 yıllık zorunlu eğitimden dolayı artık çok az çırak yetişmektedir. Bilindiği gibi eskiden çıraklığa ilkökul bitince başlanırdı. Fakat zorunlu eğitimle bu yaş 15'e çekilmiş oldu. Bu yaştan sonrada işi öğrenmenin zor olduğunu, onların deyimiyle 'ağacın yaş iken eğileceğini' söylüyorlar. Eski çırakların ise şu anda usta olduğunu ve çırak sayısının yok denecek kadar az olduğunu söylüyorlar. Bunun yanı sıra sadece satış ile uğraşan 50'ye yakın, hem satış hem üretim yapan ise 20 kadar atölye bulunmaktadır.

Ürünleri hazırlarken küçük ve basit araçlar kullanılmaktadır. Üretilen ürünler tamamen altın ve gümüş telden yapılmakta, başka bir materyal kullanılmamaktadır. Altın veya gümüş teller önce kesilmekte; sonra şekil verilip, kaynak yapılmaktadır. Ana parçanın boşlukları daha ince tellerle doldurulmakta sonra tekrar kaynak yapılmaktadır. Böylece bir takı bazen binlerce parçadan oluşmaktadır. Süslemelerinde ise pul, güherse, taş, inci gibi bazı şeyler kullanılabilmektedir.

Beypazarı'nda bu teknikle küpeler, kolyeler, bilezikler ve kemerler vs.  retilmektedir. Yeni desen geliştirme ve model üretmede bir hayli ilerledikleri gözlenmiştir. Ancak yurtiçi ve yurtdişı pazarlama konusunda bazı sorunlarla karşılaşılabildiklerini söylüyorlar. İstenilen, beklenen talebin gelmediğini, bunun belki de kendilerini iyi tanıtamamaktan kaynaklandığını söylüyorlar. Bunda tabi ki yaşanan krizinde etkisi var. Bu sene 10.su düzenlenecek olan festivale ilginin büyük olduğunu, turistlerinde ilgi gösterdiklerini söylüyorlar. Bunun yanı sıra ustaların hammadde, işyeri vb. konularda önemli bir sorunları olmadığı saptanmıştır.

Ayrıca Beypazarı'nda bulunan Gazi  niversitesine bağlı Kuyumculuk Meslek Yüksekokulu  ğrencileri ile iletişim eksiklikleri yaşadıklarını söylüyorlar. Öğrencilerin okulda gördükleri uygulamalı derslerin saatlerinin karşılıklı bilgi alışverişi açısından yetersiz olduğunu, müfredatta değişiklikler yapılması gerektiğini dile getiriyorlar.

B.  neriler

Türk kültüründe takının önemli bir yeri olduğu düşünülerek, bu önemin yitirilmemesi açısından takı ile ilgili daha ayrıntılı ve bilimsel çalışmalar yoğunlaştırılmalıdır.

Takılar içinde kadını ön plana çıkaran en belirgin aksesuar olarak kolyeler bilimsel araştırma kapsamı altında daha ayrıntılı incelenmeli ve belgelenmeye çalışılmalıdır.

Yapılan bilimsel araştırmalarda eski örneklerin incelenip belgelenmesinin yanı sıra çağını temsil edebildiği için günümüzde yapılan örneklerinde araştırılıp belgelenmesi yararlı olacaktır.

Farklı tasarımları ile birçok kitleye hitap eden takıların üretici açısından daha verimli ve kazançlı bir şekilde yurtdişına açılabilmesi için, Türk kültürünün tanıtılabilmesi için, tarihe ve kültürümüze değer veren büyük firmalardan yardım talep edilmesi ürünlerin tanıtılmasında bir adım olabilir.

Okullardan yetişen ve bu meslek ile uğraşacakların ise alaylılarla daha verimli bir şekilde çalışabilmeleri, daha iyi iletişim kurabilmeleri için uygulamalı ders saatlerinin arttırılması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- ANONİM. (1989). **Türk El Sanatları Araştırma Raporu**. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı: Ankara.
- ANONİM. (2004). **Yaşayan Anadolu Takıları Zaman Geçer Altın Kalır**. İstanbul: Atasay Kuyumculuk A.Ş.Şahinkaya Matbaacılık.
- ARAS,N. (1996). **Modern Kuyumculuk**. İstanbul: Fatih Ofset Basımevi.
- ARLI,M. (1984). **Beyazarı`nda Dövmeye Bakırcılık**. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: Ankara.
- ARLI,M. (1989). **Beyazarı`nın Telkari Takıları Üzerine Bir Araştırma**. AÜ.Ziraat Fak.Yayınları. Ankara.
- ARSEVEN,C.E. (1970). **Türk Sanatı**. Ankara: Cem Yayınevi.
- ATIL,E. (2000). İslam Mücevherleri. **P Dergisi**.17 (Cilt), 70-85. İstanbul.
- AYTER,A. (1996). **Kuyumculuk Meslek Bilgisi ve Mücevherat Sanatı**. Ankara: Arset Matbaa.
- BARİŞTA,Ö. (1998). **Türk El Sanatları**. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: Ankara.
- BİNGÖL,F.R. (1999). **Antik Takılar**. TC Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü: Ankara.
- BODUR,F. (1987). **Türk Maden Sanatı**. Türk Kültürüne Hizmet Vakfı Sanat Yayınları: İstanbul.
- BÜYÜKYAZICI,M.E. (2008). Trabzon ilinde altın ve gümüş işlemeciliği.Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi. Fen Bilimleri Fakültesi. Ankara.
- DEMİRTAŞ,P. (1996). Takı Kültürü ve Tasarımı Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi DEÜ-SBE-Uygulamalı Sanatlar Tekstil Ana Bilim Dalı: İzmir.
- ENGİNOVA,N. (1990). Kuyumculuk Sanatı. **İstanbul Turistik El Sanatları İmalcileri ve Kuyumcu Sanatkarları Derneği Yayınları**. Sayı:40. İstanbul.
- ERGENEKON,C. (1980). Telkari Gümüş İşlemeciliğinde Kullanılan Araç Gereç ve Teknikler. Seminer. Kız Meslek Yüksek Okulu Yayını. Ankara.

- ERGİNSOY,Ü. (1978). **İslam Maden Sanatının Gelişmesi**. Kültür Bakanlığı Yayınları: İstanbul.
- ERGİNSOY,Ü. (1993). **Türk Maden Sanatı**. Türkiye İş Bankası Yayınları: Ankara.
- ERONÇ,P.Y. (1984). **Giyim Süsleme Teknikleri**. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: İstanbul.
- ERUZ,F. (1993). **Konuşan Maden**. İstanbul: Yapı Kredi Koleksiyonları 4.
- KAPLAN,K. (2004). **Türkiye’de Kuyumculuk ve Altın**. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası Yayını.
- KAYABAŞI,N. (2001). Günümüzde Trabzon Gümüş İşlemciliği. **Ekin Dergisi**. 17 (Cilt), 104-109.Ankara.
- KOÇU,R.E. (1967). **Türk Giyim Kuşam ve Süslenme Sözlüğü**. Ankara: Sümerbank Kültür Yayınları 1.
- KÖROĞLU,G. (2004). **Anadolu Uygarlıklarında Takı**. İstanbul: Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları.
- KUŞOĞLU,M.Z. (1986). Telkari,viv işi,vav işi. **İlgi Dergisi**. 42 (Cilt), 32-35. İstanbul.
- KUŞOĞLU,M.Z. (1990). **Türk Sanatında Güherse**. İstanbul: Apa Ofset Yayınevi.
- KUŞOĞLU,M.Z. (1991). Güherse. **İlgi Dergisi**. 65 (Cilt), 33-35. İstanbul.
- KUŞOĞLU,M.Z. (1994). **Dükkü Sanatımız-Kültürümüz**. İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş. Yayınları.
- KUŞOĞLU,M.Z. (2002). Güherse. **Sky Life**. 72 (Cilt), 116. İstanbul.
- KUŞOĞLU,M.Z. (2006). **Resimli Ansiklopedik Kuyumculuk ve Maden Terimleri Sözlüğü**. İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş. Yayınları.
- MERİÇ,A. (1993). **Ankara’nın Sanat Pazarı Beypazarı’nda Gümüşün Bir Başka Öyküsü “Telkari”**. Türkiye İş Bankası Yayınları 19.
- MERİÇBOYU,Y.A. (2001). **Antik Çağda Anadolu Takıları**. İstanbul: Akbank Kültür ve Sanat Yayınları.
- ÖZER,H.;BÜYÜKBOĞA,Ö.;ALTAY,R. (2004). **Kuyumculuk Meslek Bilgisi**. MEB Yayınları: Ankara.

ÖZKAN,S. (1982). Filigran-Telkari. **İlgi Dergisi**. 34 (Cilt), 33-35. İstanbul.

ÖZBAĞI,T. (1989). Ankara İl Merkezinde Yaşayan Kadınlarda Bulunan Geleneksel Gümüş Takılar Üzerinde Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi. GÜ-Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

ÖZBAĞI,T. (2002). **Geleneksel Türk Takıları**. Ankara: Türkiye Yayınları.

PEKŞEN,M. (2007). Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Dekoratif Sanatlar Anabilim Dalında Uygulanan Takı Tasarımı Dersi Eğitim Programının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. GÜ-Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

SAVAŞÇIN,M.Y. (1987). Granülasyon Tekniği. **Antika Dergisi**. 24 (Cilt), 34. Ankara.

SÖYLEMEZOĞLU,F. (2005). Köy El Sanatlarının Cumhuriyet Döneminde Sosyal, Ekonomik, Kültürel ve Endüstriyel Alanda Etkileri ve Bu Perspektif Işığında Günümüzde Köy El Sanatlarına Yaklaşım. **Türk Kültürü Kongresi Bildirileri**. Cilt XIII. Ankara

SULAR,G. (1998). Mardin İli Midyat İlçesi Telkari Gümüş İşçiliği Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi. GÜ-Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

SUNER,C. (1985). Ankara Yöresindeki Geleneksel Gümüş Kadın Takılarının Geçmişteki ve Bugünkü Görünümü. **4. Ulusal El Sanatları Sempozyumu Bildirileri**. DEÜ-GSF Yayınları. No:25. İzmir.

SÜMERKAN,M.R. (1998). Metalin Zerafeti Trabzon Hasır Bileziği. **Trabzonspor Dergisi**. 37 (Cilt), 99-102.Trabzon.

ŞENER,Y. (1997). **Beypazarı Tarihte ve Bugün**. Ankara: Töyko Matbaası.

ŞENTÜRK,F. (2007). Anadolu Takılarındaki Motifler İle Tunus Takılarındaki Motiflerin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. GÜ-Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

TEMİZOCAK,Y. (1984). Mehmet Temizocak Kuyumculuk Formları Kapsamında Türk Kuyumculuğu ve Güncel Sorunlarımız. **2. Ulusal El Sanatları Sempozyumu Bildirileri**. DEÜ-GSF Yayınları. No:19. İzmir.

TEMİZOCAK,Y. (1988). Türk Kuyumculuğunun Dünyü ve Bugünü. **1.Ulusal Sanat Sempozyumu**. HÜ-GSF Yayınları: Ankara.

TORUN,E. (2004). Bilinen ve Bilinmeyen Yönleriyle Beypazarı. Ankara:

TÜRE,A., SAVAŞÇIN,M.Y. (1986). **Takı Malzemeleri ve Teknikleri**. İstanbul: Mısırlı Yayınları.

TÜRE,A. (2000). **Kuyumculuğun Doğuşu**. İstanbul: Goldaş Kültür Yayınları.

TÜRE,A. (2002). **Anadolu'nun Antik Takıları II**. İstanbul: Goldaş Yayınları.

TÜRE,A. (2004). **Takılar ve Süs Taşlarında Sembollerin Dili**. İstanbul: Goldaş Kültür Yayınları.

TÜRE,A. (2005). **Takının Öyküsü Dünya Kuyumculuk Tarihi 1**. İstanbul: Goldaş Kültür Yayınları 4.

ULUSMAN,L. (2000). **Tarihten Günümüze Bir Gezinti**. İstanbul: İKO Yayınları.

ÜLGER,N. (1992). Ankara İli Beypazarı İlçesi Kuyumculuğunda Günümüzde Üretilen Gümüş Bilezik Örnekleri ve Yeni Tasarımlar. Yüksek Lisans Tezi. GÜ-Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

YILMAZ,F. (2008). Beypazarı Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. GÜ-Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.